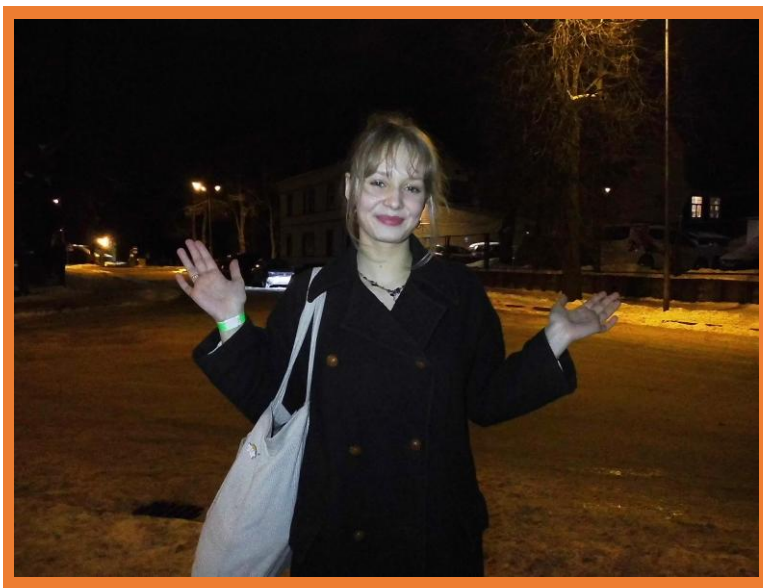

L'avīze
(42) #1

- REDAKTORES VĒSTULE -

rudens siltums mūsos

Rudens ir bijis smaidīgākais līdz šim - pie šī "vainoju" L'avīzi un visus, visus tās dalībniekus: gan jau pazīstamos, gan pašus jaunākos. Man ir liels prieks te (L'avīzē) būt un darboties!

Runājot par rudeni, oktobris man vienmēr ir bijis pats mīļākais mēnesis: pie skolas ir pierasts, kaut kad pa vidam ir brīv-

laiks un beidzot nokrāsojas visas dzeltenoranžās lapas, kuras ik pa brīdim lido vējā. Vislabākā diena oktobrī vienmēr ir tā, kurā tu sajūti to rudens siltuma sajūtu, bet reizē vējš tāpat sapūš tik dikti, ka šalle jāaptin ciešāk. Dienas beigās kaut kā vienmēr arī līst lietus. Es ceru, ka katram šogad tā oktobra siltā sajūta ir kaut kur sirsniņā rēgojusies. Ja vēl ne, tad noķer to, lasot oktobra L'avīzi!

Ar nelielu nokavēšanos sūtu sveicienus izbijušajās dzejas dienās un Valsts valodas svētkos! Palasi dzeju (un L'avīzi) un sasildies!

Amēlija Patmalniece ✨

Lai smaidīgi!

L'avīzes komanda :)

- AKTUĀLAIS LAVĪZES IELĀ -

Redaktores vēstule.....	2
Aktuālais Lavīzes ielā.....	3

ĀVĢ SIENAS ČUKST

Dzejas slams.....	5
Izstāde “Dzeja svin”.....	5
7. klašu iesvētības.....	6
10. klašu iesvētības.....	6
Skolas dreskods.....	6

ZVANS AR MĒLI

Kā tiek svinēti Halovīni dažādās kultūrās?.....	9
Baiļu zinātne.....	10
Latviešu nedarbi Londonā.....	11
Kanādas bruņotie spēki Latvijā.....	13
Rakstaudzes atskaņas.....	13
Rīga IFF atskats.....	14

MĒĢINĀJUMI IZGARŠOT DZĪVI

Raidieraksts <i>Ologies</i> un brīnumainā pasaule: iepazīšanās un spokoktobris.....	17
Izrāde mana mūža garumā.....	18
Kultūras dienasgrāmata (pasākumi novembrī)	19
Filmu ieteikumi.....	21
Mūzikas albumi.....	22

EIFORIJAS SĪRUPĀ

Krustojums stacijā “Tagadne”.....	26
Dzīres.....	26
Lidls.....	28
It kā jutos.....	31
Tīrība.....	32
Pīlādži.....	34
Nest nastu.....	35
Tuvība.....	36
Día de los Muertos.....	36

PUSDIENU STARPBRĪDIS

Sudoku.....	41
Krustvārdu mīkla TEMATISKĀ.....	42
Krustvārdu mīkla VISPĀRĪGĀ.....	43
Krustvārdu mīkla VISPĀRĪGĀ.....	44
Nonogramma.....	45
Kurš skolotājs tu esi?.....	46
Spotify playliste.....	47

Seko un raksti L'avīzei:

Instagram: @lavizesavize

Spotify: @laviize

E-pasts: laviziteavizite1@gmail.com

AUTORI

Amēlija Patmalniece 11.e (redaktore)

Katrīna Jeruma 10.b
Katrīna Vālodze 12.e
Ingrīda Ignatova 10.e
Nora Bredovska 7.a
Renārs Sprinģis 11.b
Sergejs Zeļeņeckis 7.b
Elīna Blumberga 12.e
Daniels Jānis Kalvāns 11.a
Lība Baiba Ozoliņa 10.c
Arella Zariņa 12.e
Estere Zariņa 7.a
Arsenijs Skokovs 11.e
Edvards Levinsons 10.b
Eduards Zilberts 12.e
Lila Matisone 7.d
Marta Paula Ļaščuka 9.a
Helma Elvīra Križevica 10.e
Roberts Ābols 11.c
Lūcija Tolpežņikova 10.c
Eilija Brīvule 11.e
Kai
Fizz
Loks
Loze
Dagnija Ivanovska (konsultante)

MĀKSLINIECISKAIS

NOFORMĒJUMS

Laura Brice 11.a (priekšējais vāks)
Marta Paula Ļaščuka 9.a (aizmugurējais vāks)
Eva Luīze Kvedere 11.c (katras nodaļas
introduction zīmējumi)
Paula Fjodorova 7.d
Katrīna Puriņa 10.b
Madara Linda Mazapša 7.d
Adrija Andrianova 7.c
Andra Apine 10.c
Emīls Saučuks 7.c
Laura Brice 11.a
Zane Aksjonova 8.b
Keita Bērziņa 7.a
Tina Stūrīte 11.b
Rebeka Rudzīte 10.c
Agnese Babre 7.d
Undīne Berga 11.3
Paula Straume 10.b (Makets)
Eduards Zilberts 12.e (Makets)
Katrīna Vālodze 12.e (Makets)
Amēlija Patmalniece 11.e (Makets)

AVG SIENAS CUCKST

Dzejas slams - jaunais un vecais

Šī gada 23.septembrī 3117. kabinetā norisinājās jau trešais RĀVĢ dzejas slams! Kāds no dalībniekiem bija piedalījies visos slamos, citam (kā man) šis bija pirmais.

Bija baisi, un pilnīgi visiem bija ļoti koši, apbrīnojami, ar lieliskām atskaņām un salīdzinājumiem un, ja tā drīkst teikt, "dzejiski" dzejoļi. Protams, tas ir brīnišķīgi, bet, ja paliec viens no pēdējiem, kuram jāuzstājas, tad sāk uztraukties, vai vispār būs kaut mazdrusciņ tik labi kā citiem. Par laimi, dzīve nekad nebeidz pārsteigt, un tas, cerams, ir izdevies visiem.

Tāpēc mans ieteikums tiem, kuri netika vai vienkārši nobijās no uzstāšanās, es ļoti, ļoti iesaku nākamgad ierasties un varbūt pat piedalīties. Zinu, izklausās traki un biedējoši savu dzeju lasīt publikas priekšā un pēc tam klausīties žūrijas komentārus, bet (un tagad, lūdzu, ticiet man!) tas ir tā vērts.

/Katrīna Jeruma,
10.b/

Man ar šo dzejas slamu klājās līdzīgi kā Katrīnai - lai gan šis bija mans otrais slams kā klausītājam, tas bija pirmais kā organizatorei (un neliels uztraukums par visu noteikti bija), bet man liels prieks par to, kā viss izvērtās. Skatītāju bija daudz (tik pilna klase, ka daļai nebija, kur sēdēt), un atbalsts no viņu puses dalībniekiem - milzīgs!

Tagad seko mani bezgala daudzie paldies: visiem, kas palīdzēja pasākumam notikt, it īpaši bibliotekārei Dagnijai Ivanovskai par atbalstu - paldies!, visiem superīgajiem dalībniekiem: Laimai, Annijai, Eilijai, Katrīnai un Elinai - paldies! :) Ļoti gaidīsim jūs arī nākamajos dzejas slamos! Un laureātiem arī paldies: dzejas slamā pārliecinoši uzvarēja Kai (11.e), otrā vieta tika Arellai (12.e) un trešā - Eduardam (12.e).

Un mīļš paldies žūrijai: dzejniecei Kristai Annai Belševicai, mūsu skolas absolventiem Sofijai Keičai (L'avīzes ex redaktorei), un Rinaldam Einikam, kā arī 11.e klases skolniekam Arsenijam Skokovam!

25. novembrī pl.16.00 L'avīze plāno starpgimnāziju dzejas slamu LNB - tiekamies tur!

/Amēlija Patmalniece, 11.e/

Izstāde "DZEJA SVIN!"

Izstādi "Dzeja svin" organizēja latviešu valodas un mākslu metodiskās komisijas skolotājas, un to vēl var paspēt apskatīties 3. korpusa 2. stāva vestibulā līdz 6. novembrim. Tās tēma ir šī gada dzejas dienu moto "Dzeja svin!".

Ekspozīcijā ir apskatāmi 7. klašu veidotie "Bikibuki" un 10. klašu veidotie plakāti. Izstādes apmeklētāji var iepazīties ar dažādu autoru dzejoļiem un to, cik radoši skolēni tos noformējuši.

Mani pārsteidza tas, ka izstādē lasāmi ne tikai zināmu dzejnieku darbi, bet arī skolēnu oriģināldarbi. Acīm tīkams ir katra darba īpaši pārdomātais noformējums. Tas rosina domāt par to, cik ļoti skolēni ir centušies un cik nozīmīgas ir dzejas svinības. Novēlu jums dzejas iedvesmotu, radošu rudeni!

/Nora Bredovska, 7.a/

7. klašu iesvētības

Es piedalījos pasākumā, kurā notika septīto klašu iesvētīšana. Vispirms mūs visus sadalīja pa klasēm, un tad katra klase prezentēja savu priekšnesumu. Pēc tam devāmies uz stacijām un pildījām dažādus uzdevumus, lai iegūtu pēc iespējas vairāk punktu. Tad visi šie punkti tika saskaitīti un tika paziņots uzvarētājs. Vēlāk sākās neformālā daļa - līdzīga diskotēkai. Visi dejoja un dziedāja. Man ļoti patika pats pasākuma process, un tas bija ļoti jautri. Īpaši domāju, ka deviņklasnieki lieliski tika galā ar šī pasākuma organizēšanu un vadīšanu. Liels paldies par tādu pieredzi! Nu mēs visi esam pilnvērtīgi Rīgas Āgenskalna Valsts ģimnāzijas skolēni.

/Sergejs Zeļeņeckis 7.b/

10. klašu iesvētības

Tieši pirms rudens brīvlaika veiksmīgi tika aizvadītas 10. klašu iesvētības: visu nedēļu 10. klašu skolēni vāca punktus, pārgērbjoties atbilstoši 12. klašu izvēlētajām tēmām, taču ar to viss nebeidzās.

Katrai klasei bija jāizveido arī savs priekšnesums jeb vizītkarte. Tomēr uzdevums nebija tik vienkāršs, jo katrai klasei tika iedalīts īpašs žanrs, kurā priekšnesums bija jārealizē. Skolēniem nācās iejusties dažādos formātos: romantikā, komēdijā, detektīvā u.c. Taču, neskatoties uz izaicinājumiem, visiem izdevās radīt aizraujošus un oriģinālus priekšnesumus. Katrā bija kaut kas īpašs: vai nu tas bija kāds fizmatu izgudrojums, vai Rainis, tomēr visi priekšnesumi atstāja paliekošu un pozitīvu iespaidu gan skatītājiem, gan žūrijai.

Pasākuma turpinājumā 10. klašu skolēni piedalījās 12. klašu izveidotās aktivitātēs, kurās tika pārbaudītas viņu saliedēšanās prasmes un prāta spējas. Īpaši atmiņā palicis 12.d klases uzdevums, kurā slepus bija jāuzraksta stāsts uz lapiņas, skolotājam to nepamanot, kā arī 12.e veidotā spēle, kurā bija jāmin, vai konkrētu citātu ir teicis sengrieķu Homērs vai Homērs Simpsons. Desmitie uzsver, ka visas aktivitātes bija rūpīgi pārdomātas un patiesi saliedēja klasi.

Tomēr pēc intensīvas uzdevumu veikšanas bija pienākusi iesvētību kulminācija - zvēresta nodošana. Kā ierasts, zvērests bija oriģināls un tajā tika iekļauta arī tāda frāze kā "seši, septiņi", kas atmosfēru padarīja vēl jautrāku. Pēc zvēresta nodošanas iesvētības turpinājās ar jautru un enerģisku diskotēku - dejas un smiekli ilga līdz vēlam vakaram.

Desmitie īpaši vēlas izcelt 12. klašu skolēnu lielo ieguldījumu gan pasākuma organizēšanā, gan pašu aktivitāšu veidošanā. Divpadsmitie paveica lielisku darbu, lai jaunie skolēni justos uzņemti un iekļauti skolas kolektīvā. Komplimenti tika teikti arī skolotājiem par viņu aktīvo iesaisti!

Šīs iesvētības bija patiesi neaizmirstamas. Liels paldies gan 12. klašu organizatoriem, gan skolotājiem par ieguldīto darbu! :)

/Ingrīda Ignatova, 10.e/

Īsbikses un citādi izaicinošs apģērbs

Kā jau ierasts RĀVG, siltais laiks rada ne tikai prieku, bet arī kontroversiju. Tā kā mācību gada sākums kārtējo reizi bija silts, izskanēja skolēnu ieteikumi atcelt vairākas daļas no skolas dresskoda un skolotāju aizrādījumi par neatbilstošu skolēnu apģērbu. Vai īsbikses var būt neatbilstošs apģērbs skolā bez ventilācijas 25 grādu karstumā?

Skolas citās Ziemeļvalstīs jau ir pieņēmušas klimatam un modernai pasaulei atbilstošus ģērbšanās noteikumus - skolēnu apģērbs ir viņu izvēle, skolēni ģērbjas atbilstoši laikapstākļiem un savam personīgajam stilam, lai justos visērtāk mācību vidē. Lai gan pētījumi liecina, ka lietišķs apģērbs veicina skolēnu mācību sniegumu, apģērbam vajadzētu būt cilvēka individuālai izvēlei.

Manuprāt, skolas dresskods ir aplama tradīcija, bet es saprotu tās iemeslus un priekšrocības, kā arī, ka tā atcelšana ir garš un grūti realizējams process. Es nesaprotu, kāpēc daļa skolotāju uzskata, ka dresskoda neievērošana dod viņiem tiesības aizvainojoši izteikties par skolēnu apģērbu un kopēju vizuālo tēlu? Lielākā problēma ir tā, nevis **ka**, bet **kā** skolotāji izsaka aizrādījumus skolēniem par dresskoda neievērošanu.

/Katrīna Vālodze 12.5/

ZVANS
AR
MĒLI

Kā tiek svinēti Helovīni dažādās kultūrās?

HELOVĪNU SVIN... VISUR!

Izgrebti ķirbiji, mistiski atgadījumi un maskas, kas spēj pārvērst līdz nepazīšanai: droši vien dažādās filmās esi redzējis īstas Helovīna nakts izdarības. Šie spokainie svētki radušies jau ļoti sen, un tie kļūst arvien populārāki visā pasaulē.

Kā radās Helovīns?

Ir pieņemts, ka šo svētku pirmssākumi meklējami Īrijā un Skotijā. Laikā, kad raža bija novākta, dienas kļuva īsākas un sākās gada tumšā puse, senie Eiropas iedzīvotāji ķelti atzīmēja Samhaina svētkus. Tie tika svinēti no 31. oktobra līdz 1. novembrim.

Viena no šo svētku tradīcijām bija lielu ugunsgrāvu dedzināšana: tika uzskatīts, ka tiem ir aizsargājošs spēks. Tas bija svarīgi, jo Samhaina svētkus uzskatīja par laiku, kad robeža starp dzīvo un viņpasauli ir viegli šķērsojama. Cilvēki ticēja, ka dažādi gari un fejas varēja ienākt mūsu pasaulē. Tāpat cilvēki uzskatīja, ka mirušo dvēseles apciemoja savu radu mājas - ģimene viņiem vienmēr atstāja vietu pie pusdienu galda, neskopojās ar ēdienu un dzērienu mājas ārpusē, jo arī tas nodrošināja garu labvēlību.

Līdz mūsdienām saglabājusies tradīcija bērniem pārgērbties par dažādiem mošķiem un klauvēt pie māju durvīm, lai dabūtu kādu našķi. Tomēr šī paraža, pazīstama kā *trick or treat*, savulaik radās ar pavisam citu nolūku. Cilvēki tērpās maskās, lai biedētu vai apmānītu ļaunos garus, un maskas kalpoja kā aizsardzība.

AMERIKA - HELOVĪNA LIELVALSTS

Lai gan tieši ASV mūsdienās Helovīnu svin visvērienīgāk, patiesībā šī zeme svētkus iepazīna no īru ieceļotājiem 19. gadsimtā. Sākumā amerikāņiem šī īru tradīcija šķita kā huligānisms - viņi esot dedzinājuši kokus un pat demolējuši apkārtni. Tas ar katru gadu izvērties arvien plašāk, līdz valdība to nolēmusi vērst par labu un pārveidojusi šos svētkus, galvenokārt, par izklaides pasākumu bērniem. Nu Amerikā ik gadu notiek krāšņas svinības, un bērni tērpjas ilgi gatavotos tērpos, lai dotos saldumu medībās.

DŽEKA LATERNA

Viena no izplatītākajām Helovīna tradīcijām ir ķirbja grebšana un laternas veidošana. Izrādās, šīs laternas pirmsākumi meklējami Īrijā. Leģenda vēsta, ka kāds vīrs Džeks bijis tik negants, ka pēc nāves viņu neuzņēma ne debesīs, ne ellē. Tā nu viņš klīda pa pasauli ar nieka kartupeli un kvēlojošu ogli kabatā. Lai tumšās naktīs būtu labāka redzamība, Džeks kartupeli izgreda un tajā ielika ogli. Ideja iepatikās kādam amerikānim, taču viņš kartupeli aizvietoja ar ko vieglāk izgredjamu - ķirbi.

MEKSIKĀ SVIN JAUTRI

Meksikā nesvin Helovīnu, bet gan Mirušo dienu jeb spāņu valodā *Día de Muertos*. Visa ģimene un draugi svin šos svētkus kopā, lai atcerētos mirušos tuviniekus. Šajā laikā cilvēki veido *ofrendas* jeb altārus ar ziediem, fotogrāfijām un mirušo iecienītajiem ēdieniem. Meksikāņu kultūrā šie svētki nav skumji vai biedējoši, bet gan svinīgi un dzīvīgi, jo viņu mīļie atmostas un svin kopā ar pārejiem. Viņi uzskata, ka nāve ir dabīga un no tās nav jābaidās. Meksikā šo svētku laikā ierodas ļoti daudz tūristu, jo Mirušo dienas laikā notiek liela parāde un greznas

balles, kurās mirušo dzīvi var nosvinēt kā nākas. Tradicionāli īstā Mirušo diena ir 2. novembrī, taču svinības sākas jau 31. oktobrī.

DRAKULAM TUVĀ RUMĀNIJA

Lielākā daļa Rumānijas 31. oktobrī atzīmē Visu svēto priekšvakaru. Viduslaikos ticēja, ka šajā laikā mirušie spēj apciemot dzīvo pasauli. Transilvānija viennozīmīgi ir Rumānijas spocīgākais reģions, kurš ir pilns ar dažādiem mistiskiem mītiem un nostāstiem. Viens no tiem vēsta par pasauleslaveno grāfu Vladu III Drakulu, kas tiek uzskatīts par visu laiku pazīstamāko vampīru. Taču patiesībā mīti par viņu radušies, jo Vlads III Drakula bija ļoti skarbs un nežēlīgs valdnieks. Viņš pat ieguvis iesauku “Uzdūrējs”, jo viņa iecienītākais soda veids bija ienaidnieka sēdināšana/uzduršana uz mieta. 1897. gadā tika izdota pirmā grāmata, kurā Drakula tiek saistīts ar vampīriem - nežēlīgiem asinssūcējiem. Tieši vampīra ietērps ir viens no populārākajiem mūsdienu Helovīnos. Šajos svētkos uz Transilvāniju dodas tūristi no visas pasaules. Tiek organizētas iespaidīgas balles un vēsturiskas ekskursijas par godu Drakulas gaitām.

ĶĪNAS IZSALKUŠIE SPOKI

Ķīna Helovīnu svin pavisam citādi nekā lielākajā daļā pasaules. Turklāt tas nemaz nav Helovīns, bet gan Izsalkušo spoku svētki. Tos svin 15. jūlijā. Uzskata, ka šajā dienā elles vārti tiek atvērti, lai atbrīvotu izsalkušos spokus, kuri pēc tam kļūst pa Zemi, meklējot pārtiku un atriebjoties tiem, kas viņiem nodarījuši pāri viņu dzīvē. Savukārt jūlijs, 7. gada mēnesis, tiek uzskatīts par spoku mēnesi. Arī Ķīnā cilvēki šajā laikā atstāj mirušajiem ēdienu, dzērienu un vietu pie vakariņu galda, turklāt dedzina vīraku. Lai atcerētos aizgājušos tuviniekus, Ķīnā ir vēl kāda jauka tradīcija - tiek aizdedzinātas laternas un papīra kuģīšos peldinātas pa upi. Cilvēki tic, ka šādi var parādīt ceļu spokiem, kas nomaldījušies savā ceļā.

VEĻU LAIKS LATVIJĀ

Latviešiem oktobris jau sen pazīstams kā veļu mēnesis. Veļu laiks ir tad, kad raža ir novākta, dienas kļūst īsākas un nakts garākas. Tas ilgst no 29. septembra līdz 10. novembrim. Senie latvieši ticēja, ka šajā laikā mirušie senči varēja atnākt ciemos. Tāpēc cilvēki uzskatīja, ka ir jāuzvedas klusi un mierīgi, nedrīkstēja ne svilpot, ne dziedāt. Līdzīgi kā citviet pasaulē, arī Latvijā gariem tika izlikts ēdiens. Parasti to lika istabā, pie ozola, pirtīs vai kapsētā. Nostāsti vēsta, ka senie latvieši pat brauca uz kapsētu ar tukšu pajūgu, aicināja tajā sēsties visus mirušos radniekus un veda uz mājām, kur tiem bija sarīkots mielasts. Pēc tam gan noteikti veļi bija jāved atpakaļ uz kapsētu, lai nepaliktu mājās un nespokotos cauru gadu.

Un kā Tu svinēsi Helovīnu?

/Ingrīda Ignatova, 10.e/

Baiļu zinātne

Rudenim atnākot un nokrāsojot Latvijas mežus visraibākajās un košākajās krāsās, pār zemi apvijas arī kāds tumšs spēks. Sākas latviešu veļu laiks vai vispasaules Helovīns. Mirušo pieminēšanas laikā un tradīciju kopšanai sabiedrībā ir radies jauns fenomēns – kāre pēc bailēm.

Liekas saprotami, ka oktobra mēnesī draugi un ģimenes sanāk kopā un skatās savas iecienītākās šausmu filmas vai apmeklē šausmu trases, klausās šausmu stāstus. Patiesībā šausmu žanrs filmu industrijā ir viens no lielākajiem pelņas nesējiem. 2023. gadā šausmu filmas veidoja vairāk nekā desmit procentus no kinoteātru ieņēmumiem - divreiz lielāks nekā tas bija pirms 10 gadiem.

Tad kādēļ cilvēkiem tā patīk izraisīt sev bailes? Vai tās kaitē mūsu veselībai vai tomēr ir zāles?

Neiropsiholoģiskais iemesls, kādēļ cilvēkiem patīk sevi biedēt, ir tas, ka smadzenēs rodas adrenalīna pieplūdums, kas izraisa endorfīnu un dopamīna (labsajūtas hormonu) izdalīšanos, un notiek ķīmiskais process, kas rada līdzīgu eiforijas sajūtu. Bet kā ir ar tiem cilvēkiem, kuri nevar ciest šausmu filmas un viņiem nepatīk, ka viņus izbiedē? Neskatoties uz ķīmisko procesu iemesliem, degsme pēc bailēm nosaka arī pašu cilvēku personības, iepriekšējās pieredzes. Pētnieks Deivids Zalds ir secinājis, ka dažu cilvēku smadzenēs trūkst tā, ko viņš sauc par „bremzēm”, kas atbrīvo un atkārtoti uzsūc dopamīnu smadzenēs. Tas nozīmē, ka daži cilvēki patiesi bauda aizraujošas, biedējošas un bīstamas situācijas, bet citi – nē.

Tātad - vai bailes ir nepieciešamas, vai arī tās ir tikai papildu prieka avots? Ir pāris veidi, kā šausmu filmu rastās bailes patiesībā nes labumu:

- **Palielina sirdsdarbību un adrenalīna līmeni** – spriedze un pēkšņi biedējoši momenti paātrina sirdsdarbību, nodrošinot nelielu treniņu sirdij un adrenalīna pieplūdumu.
- **Stiprina emocionālo izturību** – saskarsme ar izdomātiem draudiem palīdz apgūt bailu menedžēšanu, kas var palīdzēt pārvaldīt dzīves stresainās situācijas.
- **Asina maņas** – pievēršot uzmanību detaļām spraigās ainās, var uzlabot koncentrēšanās spējas un apziņu.
- **Nodrošina drošu vidi, kurā sastapties ar bailēm** – šausmu filmas ļauj izjust un izpētīt bailes bez reālām sekām, palīdzot prātam procesēt trauksmi drošā vidē.

Protams, katrai labai lietai var būt arī sliktie blakus efekti, piemēram, liels adrenalīna pieplūdums spēj ietekmēt miegu, proti, paaugstinātās emocijas var apgrūtināt miegu. Tiem, kuri ikdienā cieš no trauksmes, šausmu atrakciju piedzīvošana spēj izraisīt nevēlamas domas un sajūtas, tāpēc cilvēkiem, kuri cieš no trauksmes, vēlams izvairīties no tām.

Es neesmu liela šausmu žanra fane. Ap helovīna laiku labprātāk skatos filmas, kuru tematika ir vienkārši rudens, un neapmeklēju šausmu trases – tas arī tāpēc, ka man nav bijusi iespēja. Toties es neesmu pret bailēm vai šausminošām situācijām. Pašai patīk ik pa reizei kādu nobiedēt un nedusmojos, ja kāds mani nobiedē, bet tas ir ļoti vienkārši, jo esmu diezgan viegli biedējama. Ja man būtu iespēja apmeklēt kādu šausmu māju vai trasi, noteikti neatteiktos, jo mani uzjautrina fiziskas bailes. Bet, kā jau minēju, ne ar lielāko prieku skatītos šausmu filmu, bet tas ir vairāk manas šausmu žanra nerespекtēšanas dēļ. Sevi uzskatu par veselīgu un minimālu bailu meklētāju – bailes nav man labākais draugs, bet es labprāt ik pa laikam satiekos ar tām, lai iedzertu kafiju.

Kopumā no bailēm nevajag baidīties, tās mūsu civilizāciju ir turējušas dzīvus jauno pašiem pirmsākumiem. Arī mūsdienās tās spēj palīdzēt regulēt savas emocijas, tāpēc iesaku šajos helovīnos (vai veļu laikā) kopā saviem tuvākajiem draugiem, baudot labu ēdienu, izslēgt gaismas un noskatīties pāris šausmu filmas, stāstīt šausmu stāstus un apmeklēt kādu šausmu trasi.

/Elīna Blumberga 12.e/

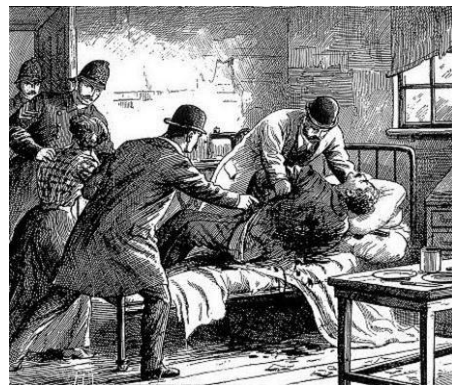
Latviešu nedarbi Londonā

Čērčils, anarhisti un... latvieši?!

Vai kādreiz esi dzirdējis šos vārdus vienā teikumā vai pat vienā stāstā? Starp šīm šķietami nesaistītajām lietām pastāv pat ļoti nozīmīga saikne, par kuru es uzzināju salīdzinoši nesen un gribu apgaismot arī tevi, lasītāj! Lai izprastu notikumu kulmināciju, ir jāaplūko tas, kas to izraisīja.

1910. gada decembrī kāda Krievijas Impērijas imigrantu anarhistu banda, kuras lielu daļu veidoja latvieši, centās aplaupīt dārglietu veikalu Londonā, Haundsdičā, izīrējot divas aizmugurē esošas blakus ēkas kā bāzes. 16. decembrī, pēc ilgas gatavošanās, grupējums uzsāka savu operāciju, ielaužoties veikala aizmugurējā sienā, tomēr, atgriežoties pēc viesošanās pie drauga, Maks Veils, kaimiņš, izdzirdēja divainas skaņas un par tām informēja netālu patrulējošu policistu.

Piekļāvējot durvis pusvirus atvēra viens no anarhistu grupas biedriem un mēģināja kļedēt jebkādas aizdomas. Policists tomēr nebija tik viegli apmulļojams, tāpēc pēc īsās sarunas gāja izsaukt papildspēkus uz zādzības aizdomu pamata. Kad ieradās pārējie policisti, ēka tika aplenkta un likumsargi pēc bandas locekļa atļaujas gāja izpētīt. Tiklīdz daļa likumsargu bija iekšā, sākās apšaušana, kas ilga vien 10 sekundes, bet bija Lielbritānijas asiņainākā apšaušana pēdējās desmitgadēs: tajā mira trīs policisti un viens bandas loceklis. Grupai tomēr izdevās izbēgt no nozieguma vietas.

Nākamajās dienās pēc sadursmes sākās aktīva izmeklēšana. Abas ēkas bija pilnas ar ieroču patronām un ieročiem. Policisti iekšpagalmā aiz mērķa ēkas atrada gandrīz izlauztu ķieģeļu sienu un piederumus, kas nepieciešami, lai iekļūtu dārglietu veikalā un uzlauztu seifu. Tomēr nozieguma vieta nesniedza

neko derīgu, kas ļautu identificēt uzbrucējus. Tas gan ātri vien mainījās, kad pie policijas vērsās ārsts Džeimss Skanlans. Viņš ziņoja par mirušu vīrieti ar šautu brūci kādā mājā 20 minūšu attālumā no apšaudes vietas. 16. decembra naktī Skanlans ieradās pēc izsaukuma uz ēku, kur asiņainā gultā gulējis cietušais. No ieteikuma braukt uz slimnīcu grupa atteikusies, tāpēc ārsts nav varējis palīdzēt un devies prom. Pēc atkārtota apmeklējuma ēka bijusi tukša un vīrietis miris (vēlāk identificēts kā D. Gardšteins, latvietis). Policija uzreiz bija ieinteresēta, aizdomas apstiprināja arī ēkā atrastais: vēl

munīcijas un ieroču, kā arī anarhistu literatūra gan krievu, gan latviešu valodā. Neticami, bet apmeklējuma laikā tika pieķertas divas sievietes - ukrainiete un poliete, kas dedzināja inkriminējošus pierādījumus. Vēl labāk - policijai, atrodoties ēkā, pie durvīm piekļāvēja viens no grupējuma locekļiem, Nikolajs Tokmakovs (krievs). Iztaujāšanā atklājās arī dažu citu iesaistīto personu identitātes, tomēr daļa grupējuma biedru netika identificēti. Visi noteiktie iesaistītie bija vai nu biedri, vai pietuvinātas personas anarhistu grupējumam "Liesma". Pēc arestēto liecībām tika aizturētas vēl 3 personas : Jēkabs Peterss, Jurka Dubovs (latvieši) un Osips Federovs (krievs).

Notikumu kulminācija tika sasniegta 1911. gada 3. janvārī. Iepriekšējā dienā aculiecinieks policijai ziņoja par diviem meklētajiem vīriešiem, kurus pēc identificēšanas nevarēja atrast, tāpēc pa visu Londonu tika izlīmēti viņu attēli. Viens no tiem latvietis - Fricis Svārs. Viņi bija apmetušies kāda Sidnejstrītas nama otrajā stāvā. Tomēr no atklātas konfrontācijas bija ātri vien jāatsakās, jo iela bija pilna cilvēku, kā arī, lai nokļūtu uz otro stāvu, bija jāizmanto šauras kāpnēs, kas policistus nostādītu nelabvēlīgā taktiskajā pozīcijā - abi atrastos kā uz paplātes. Naktī uz 3. janvāri visu ēku un daļu apkārtesošo klusi evakuēja, lai vienīgie, kas paliktu, būtu grupējuma abi locekļi. No rīta ieradās ap 200 policistu, kas ēku ielenca. Šis skaits dienas laikā pieauga līdz 500. Vispirms galvenais izmeklētājs deva iespēju abiem vīriešiem padoties miermīlīgi, nosūtot vienu policistu tos modināt, konkrētā dzīvokļa logus apmētājot ar akmentiņiem. Šo žestu gan viņi neuztvēra maigi, atklājot pret policistu uguni, un sākās apšaušana, kas turpinājās vairāk nekā sešas stundas. Tikai vienu stundu pēc aplenkuma sākuma atbildīgie nolēma, ka ir nepieciešami papildspēki. Netālu Londonas, Tauērā, bija bāzēta armijas specvienība, saukta par Skota gvardi, tomēr to mobilizēt varēja tikai pēc valdības atļaujas. Tad beidzot pie apvāršņa parādījās Vinstons Čērčils,

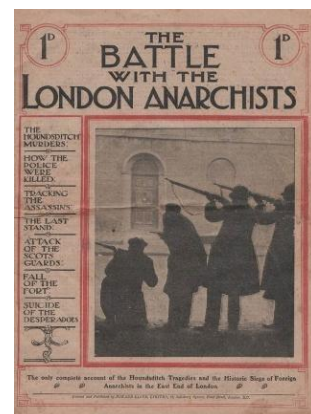
kas tajā laikā bija iekšlietu ministrs, kurš, saņemot šo ziņu, tobrīd vannojās savās mājās. Viņš nekavējoties lika papildspēkiem ierasties Sidnejstrītā, kas kā snaiperi tēmēja uz abu šāvēju logiem no dažādām pusēm, kā arī pats ieradās pārraudzīt situāciju. Vēlāk kāds *The Daily Chronicle* žurnālists rakstīja: “Skats un skaņas, ko radīja nu jau tūkstošiem izšautās lodes, veidoja elles ainu uz zemes virsas.”

Pēc trim stundām šaušanas no ēkas sāka plūst dūmi. Domājams, ka kāda no neskaitāmajām lodēm bija trāpījusi pa gāzes cauruli, tomēr galvenais detektīvspektors no Skotlendjarda, F. P. Venslijs, spekulēja, ka šāvēji paši izraisījuši ugunsgrēku, lai tā aizsegā varētu aizbēgt. Bet, lai nu kā, laikam ritot, ēka sāka degt arvien vairāk, un anarhistu šāviņi kļuva retāki. Tikai ap pl.14.00 šāvieni no ēkas pilnībā apstājās, tad arī atļāva ugunsdzēsējiem apslāpēt liesmas, kas jau bija izpletušās pa visu būvi. Sidnejstrītas aplenkums (kā to vēlāk nodēvēs) bija beidzies, un

līdz tā beigām policijai bija pievienojusies vēl lauka artilērijas vienība, kā arī 3 smagās mašīnērijas ieroču komandas. Lai gan tās netika pielietotas, fakts, ka tās ieradās, jau parādīja, cik nopietns bijis šis gadījums. Brīnumaini, ka neviens policists negāja bojā, tikai abi anarhisti: Fricis Svārs nosmokot, pārinieks F. Sokolovs - no šautas brūces.

Tomēr viss nav tik melns un balts, kā sākumā varētu šķist. Pirmkārt, tā arī nebija iespējams konkrēti noteikt, kurš no grupējuma nogalināja trīs policistus Haundsdičā, zināms tikai tas, ka tas bijis viens cilvēks. Zem lupas nonācis arī fakts, ka tie bijuši anarhisti. Šeit lielā mērā vainojama prese un tā laika aizspriedumi, tāpēc vairāk ticams, ka viņi bija sociālistu revolucionāri, ko apstiprinātu to atbalsts privātīpašuma likvidēšanai, kas minēts neskaitāmajos pierakstos. Visdrīzāk nav palīdzējis arī fakts, ka tikai gadu iepriekš kādi latviešu sociālisti, lai cik smieklīgi tas neizklausītos,

apzaguši algas busu un bēguši prom ar nolaupītu tramvaju, pa ceļam ievainojot vairākus cilvēkus: 3 nošaujot un pēc tam izdarot pašnāvību. Prese sociālismu apzināti vai nē sauca par anarhismu, iespējams, lai pievērstu sabiedrības uzmanību.

Par iesaistīto tālākajām gaitām zināms maz, izņemot Jēkabu Petersu (jā, tieši tā, par kuru tu domā, ja kaut cik zini Latvijas - Krievijas vēsturi): viņš vēlāk atgriezās Krievijā un bija viens no Čekas dibinātājiem, kā arī, protams, mirušo - Gardšteina, Svāra...

Tomēr visvairāk mani pārsteidza tas, ka Lielbritānijā šie notikumi ir daudz aprakstīti un pat vēsturnieku pētīti, tomēr man tā bija pirmā dzirdēšana un, visticamāk, arī tev. Šādi notikumi parāda, cik daudz mēs paši, latvieši, nezinām par saviem tautiešiem pasaulē un cik svarīgi ir šādus faktus pētīt un aktualizēt vēsturi no cita skatupunkta, līdztekus veidojot saiknes, kur to sākumā šķietami nav.

/Renārs Sprīngis, 11.b/

Kanādas bruņotie spēki Latvijā

9. oktobrī 10.a un 11.a klases skolēni Latvijas Nacionālajā bibliotēkā tikās ar Kanādas bruņoto spēku un Kanādas vēstniecības pārstāvjiem pasākumā "Misija: NATO! - Atklāj, mācies un piedzīvo kopā ar Kanādas Bruņotajiem spēkiem!". Uzzinājām, kāpēc Kanādas bruņotie spēki ir Latvijā un kādi ir to pienākumi.

2016. gada NATO samitā Varšavā tika apstiprināta vienošanās par sabiedroto spēku atrašanos Baltijas valstīs un Polijā NATO paplašinātas klātbūtnes (Enhanced Forward Presence) ietvaros. Un kopš 2017. gada Kanādas un 13 citu NATO valstu - Spānijas, Polijas, Itālijas, Slovēnijas un Albānijas un citu vēlāk pievienotu valstu - bruņotie spēki ir Latvijā, lai atvairītu iespējamus uzbrukumus no agresorvalstīm. 2024. gadā daudznacionālo kaujas grupu palielināja uz daudznacionālo kaujas brigādi, un to tagad veido vairāk nekā 3500 karavīri. Ir plānots, ka daudznacionālā brigāde Latvijā paliks līdz 2026. gadam.

Kanādas militāro spēku karavīri Latvijā neatrodas ilgi, katrus 6-9 mēnešus karavīri rotē uz citu bāzi, citā valstī vai atgriežas Kanādā. Protams, ir izņēmumi, augstākas pakāpes karavīri paliek Latvijā uz ilgāku laiku un kopā ar ģimeni pārceļas dzīvot Latvijā. Karavīri lielāko daļu laika pavada Ādažu militārajā poligonā un bāzē.

Brigāde arī piedalās vairākās militārās mācību programmās: "Sudraba bulta", "Kristāla bulta", "Singer shield" un "Summer shield".

Pasākumā bija iespēja uzzināt vairāk par Kanādas armiju un armiju kopumā, uzvilkt militārās vestes un somas, kas ar visu munīciju sver vairāk nekā 40 kg, notēmēt un paturēt dažāda veida

ieročus un pat pagaršot dažādu militāro ēdienu, kas bija diezgan garšīgs. Kopumā uzskatu, ka daudznacionālo militāro spēku brigāde ir ļoti svarīga daļa no Latvijas aizsardzības plāna un ka bija ļoti interesanti vairāk uzzināt par Kanādas kultūru, bruņotajiem spēkiem un kanādiešu viedokli par Latviju.

/Daniels Jānis Kalvāns 11.a/

Rakstaudzes atskaņas

Kas bija šīs vasaras spilgtākais notikums? Dziesmu svētki noteikti *topā*, arī mierīgas dienas pie jūras ir ļoti īpašas. Šogad mums – Martai Paulai, Ingrīdai, Helmai un Arellai (un 26 citiem jauniešiem) – viens no svarīgākajiem vasaras notikumiem bija radošā nometne *Rakstaudze*!

No 14. līdz 20. jūlijam Valmierā, Valmieras tehnikumā, norisinājās literatūras nometne, ko organizēja Valsts izglītības attīstības aģentūra sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību. Tajā piedalījās 30 talantīgi un radoši jaunieši no 8. līdz 11. klasei. Šo nometni rīko ar mērķi iedvesmot jauniešus radoši izpausties un pastiprināt viņu interesi par literatūru un citām mākslas jomām, kā arī dot iespēju sadarboties un dalīties idejās ar citiem jauniešiem.

Visas nedēļas garumā mums bija iespēja piedalīties meistarklasēs un sarunās ar ievērojamām Latvijas literatūras un mediju jomas personībām: Elīnu Brasliņu, Lauri Gundaru, Andu Kudumu, Gunitu Lagzdiņu, Aiju Bremšmiti, Arti Eglīti, Gunitu Butāni, Janu Egli, Lindu Zulmani, Lauru Lauzinieci un citiem. No dzejniekiem un rakstniekiem līdz pat dramaturgiem, žurnālistiem, ilustratoriem un redaktoriem. Katrs no viņiem dalījās ar savu pieredzi un bija sagatavojuši arī brīnišķīgas aktivitātes.

Visspilgtāk atmiņā palikusi žurnālista A. Eglīša lekcija. Tāpat kā citi lektori, arī viņš dalījās ar savu pieredzi, sniedza padomus, kā sākt darboties šajā nozarē, un pastāstīja jautrus atgadījumus no savas profesionālās ikdienas. Saruna ar žurnālistu noritēja ārkārtīgi viegli un patīkami - viņš labprāt atbildēja uz visiem mūsu jautājumiem. A. Eglītis bija sagatavojis arī dažādas aktivitātes, taču līdz tām nemaz netikām, jo aizrāvāmies ar garām un sirsnīgām diskusijām.

Nevaram nepieminēt arī dramaturgu un rakstnieku L. Gundaru. Kopā veicām visdažādākos uzdevumus - iejutāmies dramaturga lomā, rakstījām mini scenārijus un analizējām Rūdolfa Blaumaņa lugu *Skroderdienas Silmačos*. Pēc šīs nodarbības luga šķiet pilnīgi citādāka. Tikšanās ar dramaturgu bija ļoti iedvesmojoša. Mūs īpaši uzrunāja L. Gundara atklātība un izteiktā humora izjūta.

Literatūrzinātnieces L. Zulmane un A. Kuduma, atšķirībā no citiem lektoriem, bija ar mums kopā visu nedēļu gan nodarbībās, gan sarunās, gan ikdienas aktivitātēs. Viņas bija lieliskajā vadītāju komandā kopā ar Raimonu Rudzīti, Jogitu Liepiņu un Lauru Liepiņu-Bureņinu. Bez viņiem nekas nebūtu bijis iespējams: ne radošās aktivitātes, piemēram, akmeņu apgleznošana, hennas zīmējumi vai priekšnesumu veidošana, ne kolosālās rita rosmes, kurās apgūvām dažādu eksotisko deju soļus.

Ekskursijas arī bija nozīmīgas, lai tuvāk iepazītos, uzzinātu ko jaunu par apkārtni un pielietotu lekcijās apgūtās prasmes un gūtos iespaidus praktiski. Devāmies iepazīt Valmieru un tās apkārtni. Apmeklējām Valmieras Sv. Sīmaņa baznīcu, fantāziju muzeju "Neonija", Cēsu bibliotēku un koncertzāli "Cēsis", kā arī Burtnieku muižu, Zilokalnu un Sajūtu parku. Katrs brauciens bija kā neliels piedzīvojums, kurā izdevās uzzināt ko jaunu, labi pavadīt laiku un iepazīt citus tuvāk.

Lai gan dienas bija pavisam pilnas ar visdažādākajām aktivitātēm, vissvarīgākie, protams, bija starpmirkļi - tie brīži, kad paši radījām un lasījām savu dzeju, veidojām draudzības, dziedājām un dejojām. Daudzreiz izskanēja novērojums, ka šis kolektīvs būtu ideālā klase, lai gan jaunākie vēl nebija pabeiguši pamatskolu, bet vecākie jau domāja, kurus vidusskolas eksāmenus kārtot. *Rakstaudzes* īpaša tradīcija ir katru vakaru sanākt kopā, lai, turot rokās svečīti, katrs atskatītos uz pavadīto dienu un pateiktu, kas tajā bija labākais. Starp pusdienu, lekciju un salsas dejošanas

slavām pavidēja arī vairāki dziļdomīgi secinājumi par katra sajūtām šajā kolektīvā. Daudzi atzina, ka beidzot viņiem ir vieta, kur viņi tiek pieņemti un saprasti, un

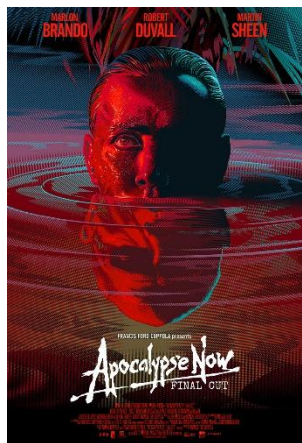
novērtēti. Citi novēroja, cik visi esam dažādi un cik tas ir skaisti, jo *Rakstaudzē* arī savā dažādībā saaugām kopā kā liela ģimene. Bija arī ļoti priecējoši Martai Paulai (9.1) un Arellai (12.5) satikties un iepazīties, bet šis prieks trīskāršojās, kad uzzinājām, ka Ingrīda un Helma (10.5) arī sāks mācīties mūsu skolā, jo pēc šīs iepriekš nepiedzīvotās saprašanās un tuvības nometnē bija svarīgi uzturēt šo kontaktu un izveidotās draudzības.

- Nometnes pēdējais vakars bija atmiņu, pateicību, cerību un sirsnīgu asaru pilns. Atgriezties ikdienas dzīvē bija ļoti grūti, jo pēkšņi līdzīgi domājoši jaunieši ir jāmeklē ar lielu piepūli, tie nav vienmēr līdzās un apgūtais skolā ne vienmēr atbilst galvenajām interesēm. Atskatoties saprotam, ka šī nometne bija ārkārtīgi nozīmīga mums visām, un tā turpina motivēt mūs izplatīt mūsu vērtības un nebaidīties būt autentiskām, jo mēs zinām, ka noteikti ir citi jaunieši, kas mūs tiešām sapratis. Nometnes iespaidi turpinās ne vien atmiņās, bet arī sadzīvē, piemēram, Arella līdz tam nerakstīja dzeju, bet tagad tas ir viens no viņas iecienītākajiem veidiem, kā izpausties. Helma agrāk baidījās kļūdīties un “smērēt” balto lapu, bet tagad viņa redz tajā brīvību un daudz vieglāk uztver radošos procesus. Savukārt Ingrīda jau pirms nometnes zināja, ka vēlas saistīt savu nākotni ar žurnālistiku, taču nometne šo pārliecību tikai pastiprināja. Marta sastapa cilvēkus, dažādus, interesantus. Citus pat tuvus sirdij. Viņa vairs nebaidās no dzejas.
- *Rakstaudze* bija vienreizēja pieredze, un mēs visas nevaram sagaidīt nākamgad vēlreiz to pieredzēt, kā arī varbūt redzēt citas jau zināmas sejas no skolas!

/Marta Paula Ļaščuka 9.1, Helma Elvīra Križevica un Ingrīda Ignatova 10.5, Arella Zariņa 12.5/

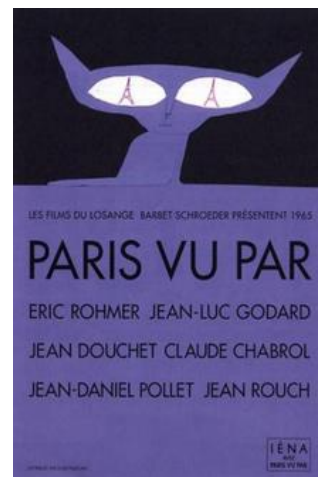
RIGA IFF atskats

Šogad noritēja 12. Rīgas staurptautiskā kino festivāla sezona ar vadmotīvu “Redzi. Mainies. Pārtopi”. Es noteikti redzēju daudz filmu, nezinu, vai mainījos un pārtopu, bet tāpat ar prieku atskatos uz nedēļu, kurā apmeklēju kinoteātri biežāk kā daži cilvēki visa gada garumā.

Retrospekciju un izpētes programmas daļā “IN KINO VERITAS” šogad tika akcentēti Koppolu kino dinastijas darbi. Skatītāji varēja baudīt Fransisa Forda Koplas filmas “Saruna” un “Apokalipse tagad”, kas pirmoreiz tika izrādīta Latvijā ar paša režisora montāžu. Varbūt tieši tāpēc filmas biļetes izpirka zibenīgi. Lai padziļinātāk iepazītu “Apokalipse tagad” veidošanas procesu, pirms pašas filmas seansa tika rādīta Eleonoras Kopolas dokumentālā filma “Tumsas sirdis: Režisora apokalipse.” Festivālu papildināja Sofijas Kopolas debijas filma “Jaunavu pašnāvības”, kas ir kulta filma un šogad svinēja 25 gadu jubileju. Citos gados “IN KINO VERITAS” izrāda tieši viena

režisora darbus vai tematiski saistītus darbus, bet šogad kinoteātra “Splendid Palace” mazajā zālē skatītājus iepriecināja īsfilmu antoloģija “Parīzes sešinieks”, kurā bija ietvertas franču jaunā viļņa dižgaru, piemēram, Žana Lika Godāra un Ērika Romēra, filmas. “Antoloģija” šī gada festivālā bija mana mīlākā no apmeklētajām filmām, režisoru atšķirīgie rokrasti bija nolasāmi katrā darbā, bet arī veidoja kopēju kino

filmu. Filma arī izcili apcerēja un atspoguļoja Parīzes dažādās apkaimes, kas tika aplūkotas arī šī gada "Architects' Cut" filmās - "Lielā arka" un īsfilmu izlasē "Parīze, kādu to redz...Francijas sinematēka".

Kā ierasts, īsfilmu un eksperimentālā kino konkurss bija sadalīts internacionālajās un nacionālajās kino sadaļās. No četriem internacionālā kino konkursa seansi es izvēlējos apmeklēt filmu "Kāpēc tu filmē?" Uz šo jautājumu, manuprāt, vislabāk atbildēja Brazīļu īsfilma "Tragédia", kas sastāvēja no režisora Bernardo Zanottas bērnībā filmētiem klipiem, kuros viņš ar savu pamāti izspēlēja sava tēva nogalināšanu. Kad Zanottas tēvs pirms dažiem gadiem patiešām bija uz nāves gultes, viņš atrada vecos video materiālus un cerībā, ka, ja filmā viņa tēvs nomirs, varbūt dzīvē viņš varētu izdzīvot, Zanotta izveidoja īsfilmu. Starp nacionālā īsfilmu konkursa filmām izcēlās "Kur saulīte naktī guļ?", kas arī konkursā uzvarēja. Filma apvieno mūsdienu Latvijas birokrātijas dzīvi ar tautas dziesmu melodijām.

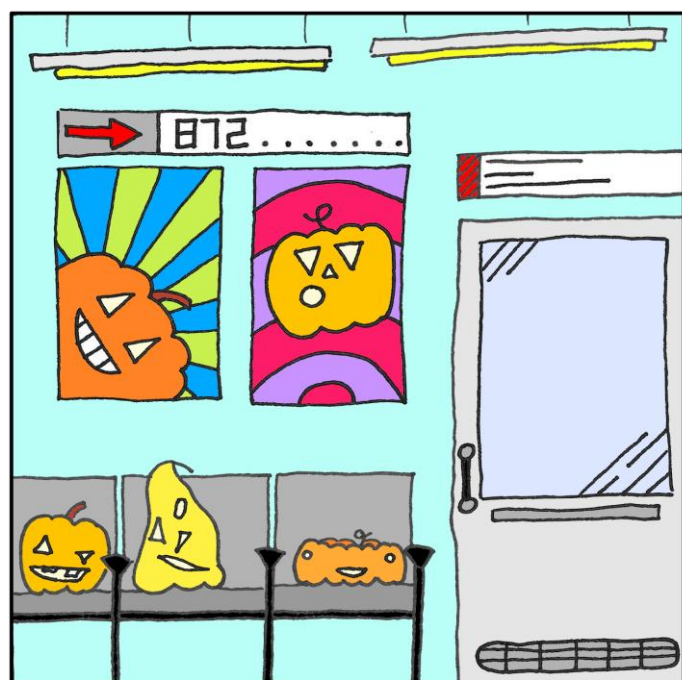
"FESTIVAL SELECTION" sadaļā šogad bija baudāmas tiešām interesantas un daudzpusējas

ārzemju filmas. Es izbaudīju Mērijas Bronstīnas "Ja varētu, es tev spertu", stāsts par māti, kura cenšas orientēties savā dzīvē laikā, kad šķietami viss brūk viņai apkārt. Mani iepriecināja vēl viens ģimenes stāsts, brazīļu filma "Slepenais aģents", kas izcēlās ar burvīgu laika attēlojumu un skaņas celiņu.

Atskatoties uz visu plašo RIGA IFF filmu piedāvājumu, es, kā jau katru gadu, dusmojos uz sevi, ka neapmeklēju gana daudz filmu, apmeklēju nepareizās vai nenopirku savlaicīgi biļetes uz īstajām. Šis gan mani īstenībā ļoti iepriecina, jo ir brīnišķīgi, ka Rīgā var noritēt tik košs un pasaulīgs filmu festivāls, kurā ir tik plašs klāsts, ka skatītājs nekādi nevar būt apmierināts ar noskatīto filmu daudzumu.

/Katrīna Vālodze, 12.5/

KATRU GADU AP ŠO LAIKU PLASTISKĀS
ĶIRURGIJAS NODAĻA IR ĪPAŠI PIEPRASĪTA

MĒĢINĀJUMI
IZGARŠOT
DZĪVI

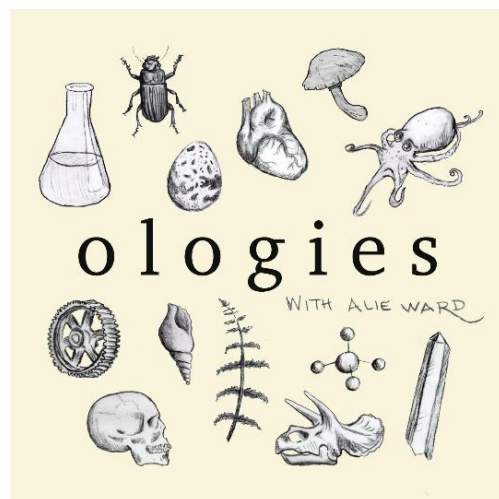

Raidieraksts *Ologies* un brīnumainā pasaule

Iepazīšanās un “spokoktobris”

Man senāk bija grūti rast sajūsmu par skolā mācīto. Man šķita, ka neviena studiju programma nevarētu būt patiesi aizraujoša un ka pētniecība mani nemūžam nesaistīs. Vasaras sākumā izdomāju zīmēt, klausoties raidierakstus, un nolēmu papētīt kaut ko par bioloģiju, jo apsvēru kārtot bioloģijas eksāmenu. Pavisam nejauši atradu "Ologies", un kopš tā brīža gandrīz katru dienu klausos raidieraksta vadītājas Alijas Vardas (Alie Ward) dažādajos komentāros un jautājumos par intervēto speciālistu teikto.

Raidieraksta formāts ir ļoti atbilstošs skolas ikdienai, jo tad, kad ir visgrūtāk sevi motivēt un ir vislielākais nogurums, tas ir, katru trešdienu, tiek publicēta viena aptuveni stundu gara sērija par kādu zinātni (angliski šīs zinātnes beidzas ar galotni -ology, latviski mēdz būt dažādas galotnes, bet līdzīga angļu valodai ir -oloģija), un viens no jomā vadošajiem speciālistiem atbild uz jautājumiem, kuri visi ir vienkārši un bez sarežģītiem terminiem, jo raidieraksta moto ir "prasiet gudriem cilvēkiem dumjus jautājumus", jo galvenais mērķis ir radīt plašāku izpratni un arī aizrautību par pasauli gan caur eksaktajām, gan humanitārajām zinātnēm, nevis gudri spriest par plašākai auditorijai intelektuāli nepieejamiem tematiem. Raidieraksts ir pieejams dažādās vietnēs, t. sk. *Spotify* un *Apple Music*, un sēriju tematus, kā arī visu citu nepieciešamo informāciju var atrast viņu mājaslapā [alieward.com/ologies](https://www.alieward.com/ologies). Šim raidierakstam ir ārkārtīgi daudz labu atsauksmju, un tas ir saņēmis vairākus apbalvojumus, piemēram, *Webby awards* vairākās dažādās kategorijās 2022. un 2023. gadā. Kopš atklāju šo zināšanu oāzi, esmu aizrāvusies ar visdažādākajiem tematiem un pētniecību, kā arī reizēm pat uzzinājusi vairāk par tēmām, kas man pēkšņi kļuvušas aktuālas, piemēram, kad satraumēju celi, noklausījies sēriju par ceļu struktūru, to, kā uzturēt tos labā formā u.tml. Raidierakstā vienmēr runā arī par katras zinātnes aktualitāti, pieejamību un praktisko pielietojumu klausītājiem. Vislielākais ieguvums, manuprāt, ir speciālistu dedzība par savu darbu, jo šī aizrautība ir ļoti "lipīga", tāpēc mana ģimene katru nedēļu no jauna brīnās par dažādajiem faktiem un piemēriem, ko varu pastāstīt par jauniepzītajiem tematiem. (foto <https://www.alieward.com/>)

Raidieraksta vadītāja ir ļoti laipna, sirsnīga un dedzīga, bet arī atklāta par savu mulsumu vai šaubām, kad nesaprot teikto, turklāt viņai vienmēr ir izcila humora izjūta, tāpēc katra sērija ir ļoti dinamiska un aizraujoša. Raidieraksta veidotāji pievērš ļoti lielu uzmanību kvalitātei, tematu izvēlei un jautājumu sagatavošanai, turklāt viņi pat saīsina daudzas oriģinālās sērijas, izlaižot noteiktus vārdus un neatbilstošas sarunas, lai būtu iespēja tās klausīties mācību stundās vai mājās ar maziem bērniem. Raidieraksta

dzinulis ir zinātkāre un aizrautība par pasaules skaistumu. Tā kā viņu dedzība arī man jau sen ir piemetusies, vēlos šogad veidot rakstu sēriju, kurā sniedzu īsu apkopojumu par pēdējo pāris mēnešu tematiem, lai padarītu pasaules izzināšanu pieejamu skolēniem neatkarīgi no vecuma, laika daudzuma, novirziena vai interesēm.

– MĒGINĀJUMI IZGARŠOT DZĪVI –

Katru gadu oktobra trešdienās klausītāji var dzirdēt par dažādiem ar helovīniem saistītiem tematiem (angliski šī tradīcija ir iesaukta par *Spooktober* – spokoktobris). Šogad oktobri sākām ar jautājumu, ko nozīmē baismīgs (ang. *creepy* nav precīza tulkojuma latviski, tas apraksta neērtu un baismīgu sajūtu, ko pieredz, kad kaut kas nav skaidri saprotams vai zināms un ir iespējams, ka kaut kas baiss vai ļauns notiks).

1. oktobrī Alija Varda sarunājās ar serpopsihologu Dr. Franku McAndreju. Šī sērija sniedz jaunu skatījumu uz to, kā cilvēki reaģē uz nezināmo un nesaprasto, un tas patiesībā ir lielisks iedrošinājums pētīt pasauli un iepazīt to, kas biedē. Ar speciālistu tiek pārrunāts, kā vispār tiek definētas baismīgas pieredzes, kā tās atšķiras no biedējošām un neērtām, kāpēc noteikti datumi, klauni, lelles, apģērbu stili, tumšas sānielas un citas parādības ir baismīgi, tiek pārrunāti jaunākie atklājumi neirobioloģijā (skaidri saprotamos terminos), dažādas fobijas, baismīgais komēdijās un šausmenēs, ieteikumi randiņiem un pat vannasistabas paklājiņš. Šī daudzpusīgā sērija ir ideāls sākums šī gada spokoktobrim!

8. oktobrī kontrastam ar psihoanalīzi tika pārrunāti spocīgi ezeri un citas ūdenstilpnes kopā ar mākslinieci un autori Džeo Ruterfordu, kas internetvidē labāk pazīstama kā *Geodesaurus*. Dziļi, tumši ūdeņi vienmēr bijuši noslēpumu pilni, bet ar dažādām mūsdienu tehnoloģijām un gadsimtiem ilgu pētniecību šodien to noslēpumu ir krietni mazāk, tomēr spocīgais noskaņojums saglabājas. Šajā sērijā tiek pārrunāti kuģu vraki, sāļas jūras (tas ir ļoti neparasti!), rozā (un visu citu krāsu) dīķi, zemūdens dīķi, Lielo ezeru tumšā vēsture, celms, kas kontrolējot laikapstākļus, pētnieces ekskursijas un citi interesanti temati. Šī sērija palīdz just mazāk baiļu no tumšiem ūdeņiem, bet reizē atklāj jaunus noslēpumus, kurus nezinot, varbūt būtu bijis omulīgāk peldēties. Īpaši ir tas, ka klausītājs gūst gan mitoloģisku, gan bioloģisku, gan arheoloģisku skatījumu par pārrunātajām ūdenstilpnēm.

15. oktobra temats daudziem šķitis ļoti nepatīkams un atbaidošs – tarakāni!! Reti kad, redzot šos virtuvju stūru apdzīvojošos prusakus, pirmās domas ir par to žilbinošo krāsu daudzveidību, sirsnīgo audzināšanu un simpātisko raksturu, tomēr visu šo un daudz ko vēl var uzzināt, klausoties dedzīgajā un pārliecinošajā sarunā ar blattodeologu Dr. Dominiku Evandželistu. Kopš sāku klausīties *Ologies*, esmu jau atmaigusi pret odiem, zirnekļiem, skudrām un daudziem citiem radījumiem, un arī pēc šīs sērijas noklausīšanās man vairs nebija jāviebjas, domājot par šiem kukaiņiem, bet gan ieinteresētība uzzināt vairāk par šīm būtnēm, kas spēj izdzīvot vistrūcīgākajos apstākļos.

21. oktobrī (otrdienā) bija bonusa sērija! Urā! ...Ak, laikam nebija gudri tik strauji svinēt, jo šīs sērijas temats: prusaku piens. Vēl nemūciet! Ja noklausījāties iepriekšējo sēriju, visticamāk tarakāni vairs nešķiet tik biedējoši vai nepatīkami (vismaz, kamēr tie nav tavā mājā), un šī sērija ir lielisks papildinājums iepriekšējai, jo tajā kopā ar pētniekiem Dr. Džošu Benuā un Dr. Sinīdu Anglišu var uzzināt par prusaku mātišķajām rūpēm, to, kā tie ražo pienu, kā, kad un kur to dod saviem mazajiem, kāpēc tā ir viena no barības vielās bagātākajām vielām pasaulē, vai cilvēki to var dzert, kāpēc un kā daži kukaiņi dzemdē savus mazulīšus, nevis dēj olniņas, un vai šo pienu kādreiz varēs izmantot baristas tavai nākamajai latei.

Līdz šī *L'avīzes* numura izdošanai pēdējā sērija iznāca 22. oktobrī, un tā bija ļoti negaidīta un interesanta. Tās temats: kritiskā poneroloģija jeb kas ir ļaunums? Gandrīz visiem cilvēkiem bioloģiski ir priekšstats par to, ka ikviens spēj spriest par labo un ļauno, turklāt bieži šis spriedums netiek skaidri pamatots. Ļaunie tēli ir ļauni, labie ir labi. Šajā sērijā kopā ar Dr. Kenetu

– MĒGINĀJUMI IZGARŠOT DZĪVI –

MakKendriku tiek pārrunāta nevis teoloģiskā vai morālā izpratne par ļaunumu, bet gan, kā tas tiek atklāts mitoloģijā, vai cilvēkus var saukt par ļauniem, dažādu kultūru uzskatiem par ļaunumu, iespējamu evolucionāru iemeslu vai skaidrojumu cilvēku izpratnei par ļaunumu, vampīriem, subjektiem un objektiem un galvenais – netīrumiem (ang. *dirt*). Šī ir filozofiskāka sērija nekā pārējās šajā spokoktobrī, un tā ļauj ar jaunu aci skatīties uz ļaunumu kā īpašību, vērtību, parādību un izvērtēt savu šī vārda lietojumu ikdienā. Ļoti vērtīgi!

Kas tiks pārrunāts pēdējā šī mēneša sērijā? Pēc iepriekšējiem tematiem ir skaidrs, ka tas būs kaut kas varens un aizraujošs, un ļoti negaidīts, bet kas tieši? Izaicinu tevi atrast šo sēriju un noklausīties! Lai vienmēr dedzība un prieks prasīt gudriem cilvēkiem dumjus jautājumus un iepazīt pasauli tuvāk!

/ Arella Zariņa 12.5/

Izrāde mana mūža garumā

Pirmās ziņas par iestudējumu parādījās globālās krīzes apstākļos, teātrim plānojot savu repertuāru 2010. gadam. Togad biju nosvinējusi savu 1. dzimšanas dienu, tāpēc uz pirmizrādi netiku aizvesta. Tomēr šajā augustā, naivā *Biļešu paradīzes* cīņā, dabūju vientuļu biļeti uz šī iestudējuma priekšpēdējo (165.) izrādi. (Pēdējā izrāde - 166. - tika nospēlēta 7. oktobrī.) Jaunajā Rīgas teātrī šī izrāde, lai gan ar pārtraukumiem, repertuārā noturējās 16 gadus, tas ir, visu manu dzīvi.

Izrādē “Ziedonis un Visums” dzejnieks Imants Ziedonis, kurš ilgu gadu daudziem liekas kā cēls elks, tika pārveidots “vidējā latvieša” tēlā. Šī latviešu kultūras pārstāvja personības atšķirīgās un mainīgās īpašības, emocijas, rīcības tika atveidotas un pastiprinātas. Manuprāt, aktieris Kaspars Znotiņš vislabāk spēja iemiesoties dotajā lomā un izvēlētās pelēkās parūkas kā dzejnieka simbols piešķir autentiskumu un dod iespēju viegli atšķirt Imantu Ziedoni izskata ziņā.

Ēzelīša tēls tika veidots kā dzejnieka alternatīvais ego, ko nemitīgi velk līdzī. Personības daudzpusību, tas ir, paša tēla īpašības, piemēram, radošumu, gudrību un pretēji tam absolūto naivumu, zinātkāri, u.c., attēlo 3 aktieri - Kaspars Znotiņš, Vilis Daudziņš un Andis Strods. Uzskati par paša ēzelīša kā dzīvnieka izmantošanu uz skatuves var būt dažādi. Redzēt to tagad veidotajos teātros ir retums. Pašai redzēt dzīvnieku teātrī bija kaut kas jauns, un tā bija patīkama odziņa, kas padarīja teātra izrādi unikālu. Dzīvnieku aizstāvji ir gadiem rosinājuši diskusijas par ētiskumu dzīvnieku izmantošanā uz skatuves.

Mani pārliecināja Kaspara Znotiņa spilgti un pārliecinoši atveidotais dzejnieka tēls, jo par Ziedoņa lomu 2009./2010.gada sezonā saņēma Spēlmaņu nakts balvu “*Gada aktieris*”. Lai tiešām izprastu un piedzīvotu man visdziļāk prātā palikušo citātu: “...kukainīt, re, kā saule spīd...”, tomēr būtu jāredz šī izrāde. Šo citātu režisors Alvis Hermanis izrādei ņēmis no Imanta Ziedoņa dzejas krājuma “Re, kā”, tāpat kā citus redzamos simbolus, piemēram, motociklu no dzejas krājuma “Motocikls”.

Kopumā šī izrāde man deva lielu piesātinātības sajūtu, tā kā pēc labas maltītes. Tas ir kā pabeigts stāsts, pasakot pietiekami, lai apmierinātu skatītāju. Izrāde parādīja sabiedrības tieksmi radīt elkus un atspoguļot, cik viegli var pakļauties citu ietekmei, sev pašam nezinot.

/Lība Baiba Ozoliņa 10.c/

- MĒGINĀJUMI IZGARŠOT DZĪVI -

Kultūras pasākumi novembrī

Novembris, kā jau jebkurš mēnesis ir skaists brīdis kāda kultūras pasākuma apmeklēšanai, bet to ir tik daudz, ka grūti izvēlēties! Tāpēc izveidoju izlasi ar četriem kultūras pasākumiem dažādām gaumēm un dažādam apmeklētāju apjomam.

Rudens gaismas taka "Viņsaule. Veļi" - patiesi rudenīgs pasākums ar īpatnēju šarmu, kas ļaus iedziļināties senajās latviešu rudens tradīcijās. Rudens seno latviešu pasaulē bija laiks, kad tika pieminēti viņā saulē aizgājušie, netverami satikās ar savējiem, apzinājās pasaules kārtību un dzīvības likumus, to pieņemšanu un pēctecību. Ilgi, dievaini, ļauķi, vecīši, gariņi, urguči, paurīši, veļi – seno senču gari šajā laikā nāk apciemot mūs kā neredzami palīgi.

Pasākumā tiek piedāvāta pastaiga pa taku ar rudens vakara smaržu, sarkanīgi tumšo lapu krāsas, miglas vāli, mīklas un teikas. Ar gaismas, skaņas, lāzeru, video, projekciju - visdažādāko tehnoloģiju palīdzību tiks izstāstīts vienas saimes stāsts - stāsts par atnākšanu un aiziešanu. Pasākums ir ikgadējs, bet šogad ir iespēja dzirdēt dūdu un bungu grupu "Auļi" un "MM orķestri", gaismas pastaigu takās darbosies tautas deju ansambla "Līgo" dalībnieki un varēs nobaudīt gadskārtām atbilstošus īsto latvju saimnieču pagatavoto ēdienu.

Pasākumu ir vērts apmeklēt tiem, kas interesējas ar latviešu folkloru un vēsturi vai vienkārši bauda dabu un rudeni.

Pasākumu iespējams apmeklēt: 24.10.2025. - 02.11.2025. no 19.00 līdz 21.00 Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā (Bonaventuras ielā 10). Ieejas maksa: 8-15 eur!

Gaismas festivāls "Staro Rīga" - jau ierasts un visiem zināms pasākums, kas tāpat katru gadu pārsteidz, jo tā iespējas ir gandrīz neierobežotas. Tā ir vairāku dienu pilsētvides objektu izstāde, kurā, izmantojot mūsdienu gaismas un video tehnoloģijas, ar izgaismojuma palīdzību tiek pārvērsta Rīgas ainava, un tas notiek laikā, kad Latvija svin savu valstiskumu.

"Staro Rīga" attīstās, un katru gadu pasākums seko starptautiskajai gaismas mākslas tendencei, tāpēc

šogad tiks īstenota atteikšanās no ekrāna mēroga videoprojekcijām: tās tiks aizstātas ar specifiskām konkrētai vietai pielāgotām telpiskām projekcijām, dažādu mērogu 3D *mappingu* atbilstoši pilsētvides objektiem konkrētajā vietā un projekcijām uz zemes. Pasākumu ir vērts apmeklēt ikvienam - tas jau ir ieguvis savu statusu Rīgas ikgadējos pasākumos un katru gadu uzrunā neiedomājami lielu skaitu cilvēku, kā arī papildina ikviena cilvēka Rīgas vakara pastaigas.

Pasākumu iespējams apmeklēt: no 15.11.2025. - 18.11.2025. no 17.00 līdz 23.00 Brīvības laukumā - Latviešu strēlnieku laukumā - pie Latvijas Nacionālās bibliotēkas - Arkādijas parkā. Ieejas maksa: par brīvu!

Latvijas Nacionālā Teātra izrāde "Indulis un Ārija" - Raiņa luga "Indulis un Ārija" ir neapšaubāma klasika, kas savu pirmo iestudējumu piedzīvoja 1920. gada 19. novembrī uz Dailes teātra skatuves. Gadu mijā luga tika iestudēta vairākas reizes uz dažādām skatuvēm, tomēr kopš pēdējā iestudējuma Liepājas teātrī pagājuši 10 gadi. Latvijas Nacionālais teātris nolēmis jaunāko sezonu atklāt ar Latvijas dramaturģijas saknēm. Raiņa 160. jubilejas lieluzvedums top kā divu nacionālās nozīmes kultūras institūciju kopprojekts - uz skatuves līdzās aktieru ansamblim būs Valsts akadēmiskais koris "Latvija" Māra Sirmā vadībā.

Izrāde vēsta par Kūru virsaiša Induļa un vācu bruņinieka meitas Ārijas neiespējamo mīlestību. Abi varoņi ir nonākuši

zem nepanesama spiediena, jo atrodas pretrunā ar tā laika pasaules kārtību - uz karalauka dzimst abu mīlestība, bet mīlēt ienaidnieku nozīmē nodot dzimteni, tautu un līdz ar to arī sevi. Izrādē tiek izceltas savstarpējo attiecību problēmas, kas rodas naids, atšķirību un citu cilvēku ārējo konfliktu dēļ, kā arī mūžam aktuālās tēmas - tauta, nāve, mīlestība, dzīve un cilvēcība.

Izrādi ir vērts apmeklēt arī tad, ja nav lasīta Raiņa luga, jo skatītāju tas neatstās vienaldzīgu un liks pārdomāt būtiskas dzīves sastāvdaļas, par kurām ikdienā netiek runāts, kā arī tā būs izcila pieredze, lai piedzīvotu kāda teātra sezonas atklāšanu. Un nevar neizcelt izcilo un atsevišķi baudāmo dzīvo kora mūziku.

Izrādi iespējams apmeklēt - 20.11., 21.11. un 22.11. Latvijas Nacionālajā teātrī (Kronvalda bulvārī 2). Vairāk info: teatris.lv

Lindas Kozules izstāde "Lūko" - Linda Kozule ir samērā klusa māksliniece, kura plašos lokos nav zināma, bet tās ir tikai smiltis acīs, jo ir studējusi arhitektūru Rīgas Politehniskajā institūtā (tagad Rīgas Tehniskā universitāte) un glezniecību Latvijas Mākslas akadēmijā. 2005. gadā ieguvusi maģistra grādu mākslā. Kopš 2006. gada ir Latvijas Mākslinieku savienības biedre. Izstādēs piedalās kopš 1994. gada, sarīkojusi 18 personālizstādes, tostarp viņas darbi ir apskatāmi arī ārvalstīs. Kozules radošajā darbībā būtiska vieta ir eksperimentiem ar audeklu un glezniecību tās robežās, radot arī trīsdimensiju instalācijas. Pēdējos gados māksliniece pievērsusies portreta žanram, pētot glezniecības un fotogrāfijas mijiedarbību.

Izstādes "Lūko" ietvaros ir apskatāmi vairāki darbi, bet uzmanības centrā ir 6 sieviešu portreti, caur kuriem krāsu formāta tiek atklātas viņu izjūtas un dzīves skatījums, jo viss nav redzams tikai sejas izteiksmē - vajag lūkot dziļāk. Portreti tapuši sadarbībā ar fotogrāfiem Heinzu Reizeru (Heinz Ryser) (Šveice) un Jāni Bartaševicu (Latvija).

Pasākumu ir vērts apmeklēt cilvēkiem, kuriem interesē ne tikai ārējā pasaule, bet arī cilvēku iekšējā, garīgā realitāte, kā arī vienkārši glezniecības entuziastiem. Izstāde var kalpot kā drūms, bet emocionāls noslēgums rudenim ar turpmāko gatavību aukstumam.

Izstādi iespējams apmeklēt: 03.10.2025. - 29.11.2025. Andreja Pumpura ielā 2 no otrdienas līdz sestdienai, 11.00 – 19.00. Ieejas maksa: 5 eur.

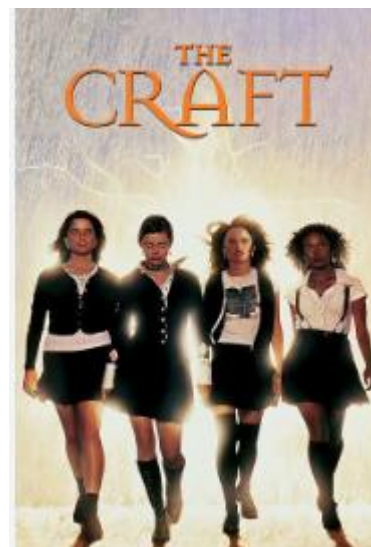
/ Arsenijs Skokovs, 11.5/

- MĒGINĀJUMI IZGARŠOT DZĪVI -

Spokaino filmu ieteikumi rudens tumšākajām dienām

"The Craft" (1996)

Šajā filmā galvenā varone ir Sāra Beilija, kura kopā ar ģimeni pārceļas dzīvot uz Losandželosu un sāk mācīties jaunā skolā, kur viss šķiet svešs un nepierasti dīvains. Ar laiku Sāra sadraudzējas ar trīs meitenēm - Boniju, Nensiju un Rošeli, kuras, izrādās, ir raganas.

Visas četras veido savu raganu sabatu. Katrai ir savas dzīves problēmas, kuras viņas grib risināt, pielūdzot varenu zemes dievību, ko dēvē par "Manonu".

Filmas laikā ir vairāki "āķi" un aizķeršanās, kā arī spocīga atmosfēra. Neiesaku skatīties tiem, kuri ir jūtīgi pret intīmu saturu.

"The Last Sign" (2005)

Šajā filmā slavenā aktrise Endija Makdauela atveido sievieti Ketiju, kuru moka viņas vardarbīgā, alkoholiķa vīra spoks. Viņai ir jāsastopas ar savu pagātņi, lai atrastu mieru un mīlestību kopā ar franču inženieri.

Ketija vēlas aizmirst savu pagātņi un turpināt dzīvi, bet tas nav tik viegli. Atmiņas par vīru atgriežas, un viņu moka sajūta, ka viņš ir tepat.

Filma tiešām ir aizraujoša un interesanta. No sirds iesaku noskatīties.

"Wednesday" (2022, 2025)

Helovīna laikam nevarētu ieteikt piemērotāku seriālu par "Wednesday": pēc izslēgšanas no iepriekšējās skolas, Vendsdeja (Trešdiena) Adamsa tiek aizsūtīta uz Nevermoru, skolu tā sauktajiem "atstumtajiem"- bērniem ar kādām īpašām spējām, taču pat tur viņa izceļas. Dzīve pavisam noteikti nav mierīga, jo apkārt plosās kāds briesmonis, apdraudēdams skolēnus un Džeriko pilsētiņas iedzīvotājus. Vairāki cilvēki tiek nogalināti vai smagi ievainoti, uz skolu tiek sūtīti noslēpumaini brīdinājumi, un Vendsdeja ir nolēmusi par katru cenu šo mistēriju atrisināt.

Īpaši aizraujoša man šķita seriāla otrā sezona, kur dažādas mistērijas nomaina viena otru un lielu lomu spēlē ģimenes saites.

- MĒGINĀJUMI IZGARŠOT DZĪVI -

Vizuāli seriāls ir gana iespaidīgs, un bez detektīva sižeta līnijas interesanti ir skatīties arī par dzīvi un mācībām Nevermorā, attiecībām, kas veidojas, Adamsu ģimenes īpatnībām un tamlīdzīgi.

“Kiki’s delivery service” (1989)

Aizdomājoties par rudeni, rodas siltas un omīgas sajūtas, prātā nāk košo lapu krāsas un burvīgās rudens ainavas. Ja meklējat filmu, kas apvieno maģiju un sirsnīgu stāstījumu, tad iesaku Studio Ghibli režisora Hajao Mijazaki 1989. gada animācijas filmu “Kiki’s delivery service”.

Filmas stāsta centrā ir trīspadsmit gadīgā ragana Kiki, kura pamet mājas, lai atrastu savu vietu pasaulē. Ar melno kaķi Džidži, savu uzticamo draugu, viņa apmetas piejūras pilsētā un uzsāk nelielu piegādes biznesu. Animācija ir apburoša un detalizēta, turklāt to lieliski papildina Džo Hisaiši burvīgā mūzika.

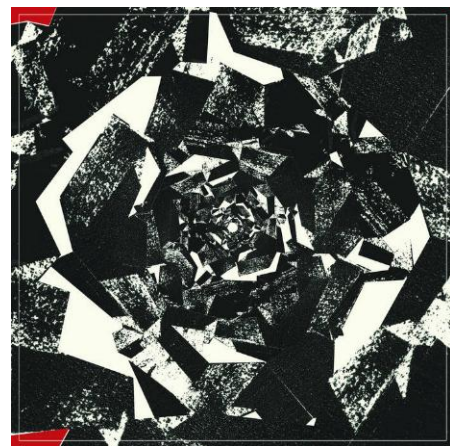
/ Anna Raipala 10.c, Estere Zariņa un Nora Bredovska 7.a,
Katrīna Puriņa 10.b/

L'avīzes komanda par un ap mūziku

Nesen sāku klausīties latviešu alternatīvās rokmūzikas grupu “TESA” un vēlos iepazīstināt lasītājus ar viņu albumu “Interval”. Šis ir grupas septītais albums, kas iznāca šogad - grupas 20. gadu jubilejā. Mūzikas izpildījums ir jaudīgs un vienlaikus arī tehniski niansēts. Četri skaņdarbi saplūst vienotā kopdarbā, bez steigas un mākslīgām robežām. Vēlos piebilst, ka albums “Interval” tika nominēts šī gada mūzikas ierakstu balvai “Austras balva”.

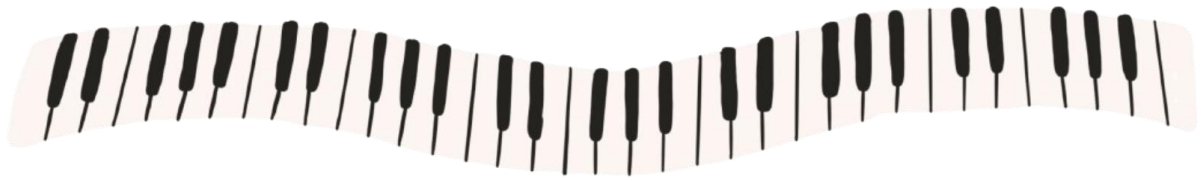
Mani interesē vairāki mūzikas žanri: alternatīvais roks, indie, rokmūzika, klasiskā mūzika, pilsētas pops (city pop) un džezs, kuri izpilda dziesmas ar vārdiem. Nezinu, kā citiem, bet man dažreiz patīk klausīties mūziku, kurā neskan vārdi, jo tie reizēm var sabojāt mūsikas klausīšanās prieku. Tieši tādēļ arī iesaku noklausīties un izbaudīt grupas TESA albuma “Interval” mūzikas plūsmu.

/Katrīna Puriņa 10.b/

Viens no nozīmīgākajiem *screamo* un *emoviolence* žanru albums ir grupas “Orchid” “Dance Tonight! Revolution Tomorrow!”. Kaut šajā albumā ir salīdzinoši īsas dziesmas, kuras parasti ilgst tikai vienu minūti, katra dziesma ir atpazīstama: kliezdošie vokāli, ļoti ātrs temps, ģitāras ar distorsijas efektu un vārdi, kuros ir runa par revolucionārām un dziļi emocionālām tēmām, kas sniedz albumam sev raksturīgu skaņu.

- MĒGINĀJUMI IZGARŠOT DZĪVI -

Grupu "Orchid" izveidoja 1997. gadā Amherstā ASV, un tajā darbojas vokālists Džeisons Grīns, ģitārists Vils Kilingsvorts, bundzinieks Džefs Salane un basists Džefs Garloks. Piecu gadu laikā grupa ir ierakstījusi 4 albumus, iedvesmojot lielu daļu no nākamās paaudzes *screamo* grupām. Šis ir viņu otrais albums, kurš iznācis 2000. gadā.

Man patīk *hārdkors*, *emo*, alternatīvais roks un folkmūzika, tāpēc šī grupa jau no pirmās klausīšanās reizes man iepatīkās, un kopš tā laika esmu iemīlējis šo albumu. Dziesmās tiek atklātas ne tikai cilvēka bēdu un emocionālās atklātības tēmas, bet arī revolucionārs gars, kā, piemēram, dziesmā "I Am Nietzsche", kurā vokālists Džeisons Grīns, runājot par grupas mūziku un uzrunājot klausītājus, salīdzina sevi ar Frīdrihu Niči.

Mīlākās dziesmas: "Lights Out", "I Am Nietzsche", "Don't Rat Out Your Friends", "Black Hills", "...And The Cat Turned To Smoke".

/Edvards Levinsons, 10.b/

2019. gada albums *Phantoms* bija svarīgs moments kanādiešu poproka grupas *Marianas Trench* diskogrāfijā, jo kalpoja kā pāreja starp 2014. g. albumu *Astoria*, kas vairāk iedvesmojās no popmūzikas stila un grupas atgriešanos uz savu klasisko poproka skaņu ar 2024. g. *Haven*.

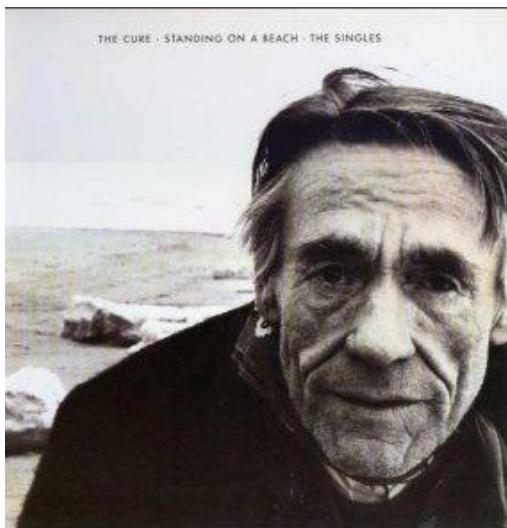
Albuma liriskais "es" savas mīlotās prombūtni salīdzina ar spoka parādīšanos savā dzīvē un albuma gaitā lēnām iekrīt neprātā. Grupa iedvesmojusies no amerikāņu rakstnieka Edgara Alana Po darbiem, tāpēc dziesmu vārdi ir kā atsaucis uz tiem. Albuma sākuma darbs *Eleonora* savu vārdu ieguvusi no Po stāsta, un dziesmās ir vairākas alūzijas uz citiem Po darbiem, kā *Nodevīgā sirds* un *Krauklis*.

Kā jau iepriekš minēts, albums radies laikā, kad grupa eksperimentēja ar popmūzikai līdzīgu skaņu, kas ir ļoti labi dzirdams dziesmās, kā *Wish You Were Here* un *I Knew You When*. Tomēr albums nepazaudē to, kas, manuprāt, ir *Marianas Trench* iezīmīgākā pazīme - episka, iespaidīga skaņa un lipīgas melodijas. Albums, līdzīgi kā viņu agrākie un, pēc manām domām, vislabākie albumi *Masterpiece Theatre* un *Ever After*, bieži izmanto kora harmonijas un stīgu instrumentus, iedodot kopējai skaņai spēku un smagumu, un izveido vienotu stāstu visā tās garumā. Kā jau minēts, stāsts apraksta liriskā "es" krišanu ārprātā zaudētas mīlas dēļ, kas savu kulmināciju rod albuma visgarākajā un visiespaidīgākajā dziesmā *The Killing Kind*.

– MĒĢINĀJUMI IZGARŠOT DZĪVI –

Lai arī neesmu īpaši cerīgs, ka kāds lasītājs, izlasot par šo albumu, nopietni tiks pārliccināts klausīties to, es iesaku visiem noklausīties vismaz šī albuma pēdējo dziesmu, jo tā, manuprāt, ir ģeniāla, un klausoties gandrīz katrreiz liek man uzņemties zosāda. Tā sākas lēni un klusi, bet sešu minūšu laikā beidzas iespaidīgā, skaļā un tiešām episkā finālā, kas brīnišķīgi parāda vokālista Džoša Remzija diapazonu un vokālos talantus.

/Eduards Zilberts 12.5/

Mans ieteikums šajos helovīnos ir noklausīties *The Cure* singlu apkopojumu - *Standing On A Beach* (spotify - *Staring At The Sea*). Šis ir angļu rokgrupas tā laika populārāko dziesmu albums, kas tika izdots 1986. gada 15. maijā. Ar šo albumu grupa atzīmēja desmitgadi kopš tās dibināšanas 1976. gadā. Abi albumu nosaukumi - gan *Standing On A Beach*, gan *Staring At The Sea* - ir no grupas debijas singla *Killing an Arab* pirmajām rindām.

The Cure visvairāk spēlēja gotisko roku, alternatīvo roku un postpunku. Šīs grupas dēļ es sāku klausīties šāda stila mūziku, un kopš tā laika mana mīlestība pret to ir tikai pastiprinājusies. *Standing On A Beach*, protams, nav vienīgais viņu izcilais albums. Šis albums ir ieguvis 5 no 5 zvaigznēm 3 dažādu mūzikas kritiķu vērtējumā, kā arī vērtējumu B+, kas liecina par ļoti labu sniegumu Amerikas slavenā mūzikas žurnālista Roberta Kristgau vērtējumā. Pat žūrijas *AllMusic* loceklis Stīvens Tomass Erlevins to nosauca par vienu no labākajiem 80. gadu albumiem.

/Lila Matisone 7.d/

Krustojums stacijā "Tagadne"

Uz perona satiekas divi laiki,
Abi gatavi šķērsot taupīšanas vārdā,
Lai gan satiksme atļauj pastāvēt kopā
Neviens nav vēlīgs atkāpties maigi.

Divi laiki pilni cilvēku,
Katrs aizņemts savā grafikā,
Katrs sapņodams citā patiesībā,
Bet stacijas peronā neizšķērdējot ne smaиду.

Sliedes saslēdzas, nokūp tvaiks.
Pēdējie soļi nosēžas sintētiskā.
Tiek atskaitīts starta laiks,
Bet vai tu vēlies kāpt neapturamā vagonā?

Durvis aizveras ar kontrolieri pīkstot,
Puteklīnais vējš parauj šķaudienu.
Tikai neskumsti par laiku nokavēto,
Jo vilciens brauc stundā ne reizi vienu.

Tu dzīvo sevī kā jūrmalā

Tu dzīvo sevī kā jūrmalā
Pie Dubultu pludmales rupuča.
Vai zini pateikt man stāstu
No smilšu putas drupačas?

Vai proti pateikt asnam,
Ka viņa laiks ir pienācis,
Vai tam pašam jūras krastam,
Lai tas nejūtas pavisam nerātni?

Ja prasītu tev pēdējo reizi
Ticēt parādībām dabā,
Vai tu spētu man atbildēt
Par zināšanām ārpus mājām?

Nē, nespētu, tu teiktu, saliekot rokas
Un apsēžoties atpakaļ dīvānā.
Tā tu nekad neizbēgsi,
Dzīvojot sevī kā jūrmalā.

/Elīna Blumberga 12.e/

– EIFORIJAS SĪRUPĀ –

Dzīres

Zīda mēness stari
Glāsta skatam dižu pili
Augstā kalna gala,
Kur smalkas dzīres rit
Šonakt, rītnakt
Un katrunakt.

Rīb grīdas dēļi skaļi
Un šķīvji spalgi klab.
Pie diža galda sēž
Blakus sabiedrība raiba.
Te klabošais
Tērpts dārgā drānā,
Kam pretim bālais kalsns.
Tam turpat blakus
Sēž stāvs zilganzaļš.
Tiem kopīgs tik viens:
Kāre pēc miesas svaigas.

Tur jau galdā ceļ
Mazu būtni no kalna lejas.
Tam ātri virsū klūp.
Dur iesmus un dakšas,
Asiem nažiem ādu dīrā,
Kā ar zāģiem miesu plēš.

Klabošajiem, kam iekš nekā,
Tiem galva zelta vērtē.
Bālajiem, kas vienmēr alkst,
Tiem asins laba manta ir.
Zilganzaļajiem, kas paši pūst,
Tiem jauna miesa svarīga.

Bet tiem augstajā kalnā,
Nekad nav bijis gana.
Šonakt bezdibens kāre
Par lielu bijusi
Un apdomas
Par daudz pa maz.

Tie pārticības badā
Mērdēti mazliet par ilgu.
Vērš nažus un dakšas
Pret savu blakusbiedru.
Riešas varas cīņa sīva,
Plīst porcelāna šķīvji
Un top daļa galda brīva.

Tomēr iznākums
Jau sen bij lemts.
Tie paši sevi
No zemes virsas dzēsa.

To krēslus ņēma,
Kas līdz šim
Lielo ēnās mituši,
Kas pogu lējējam
Labs materiāls būtu.

Nu paši miesu kāro,
Plēš un griež tie vecos,
Līdz ozolkoka galds
Tukšs un spīdošs tapis.
Un nākamnakt kā vecie
Jaunu miesu prasīs,
Atkal galdā ceļot
Tos mazos no kalna lejas.

/Loze/

– EIFORIJAS SĪRUPĀ –

Lidls

1

Eju uz lidlu

Klausoties mūziku

Pretī nāk sieviete

Klausoties mūziku

Mēs abas smaidām

Par medu, kas list mūsu ausīs

“Jūtos vienota, īsti ieraudzīta”

Visi vienojamies nesaprasties

Klausoties mūziku.

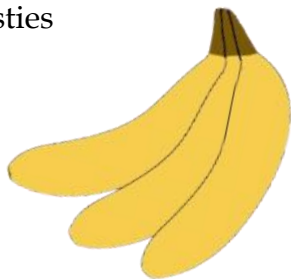
2

Ir noteikts spēks

Ieiet lidlā nopirkt banānu un tēju

Un nopirkt banānu un tēju – tikai

Tas ir spēks pretoties pasaulei un pietikt ar sevi.

3

Noskenē mani un pasaki,

Cik es tev maksāju.

Vai esmu vairāk par tēju un banāniem?

Kafija

Kafija ir kā kartupeļi

Tik daudz veidu, kā tos pagatavot

Es mācos taisīt tev kafiju

Lai putiņās paslēptu savus

Gandrīz noziedējušos skūpstus

Vasarraibumi iespiežas manā sirdī

Man ļoti patīk

Kā tu virpini savus matus

Kā tavi pirksti pa tiem lēkā

Kā tajos lido tavi smaidi

Kā tavas acis atspīd saulē

Kur šīs acis sēž?

Vai mēs reiz satiksimies?

Vakar es tev teicu, ka esmu kaktuss.

Tavas botas nolietotās

Uz mani skatījās,

Bet nedzirdēja.

Esmu tavš papagailis, tava lakstīgala.

Kļūstu par tevi, aizmazgāju sevi,

Kur tu esi?

Ienāc, lūdzu, manī.

Šodien es biju vējš

Kas drāzās aizpildīt tavu tukšumu.

Bet tagad man ir sapūstas ausis

Un ass kamols kaklā,

Esmu nodegusi tavu sāpju sārtā.

Prom

Pavisam pēkšņi prom

Tu

Un es

Atstāta vilcienā bez galapunkta

Marinēt savas sāpes.

Turpinu meklēt tavus soļus

– EIFORIJAS SĪRUPĀ –

Rīgas ielās reti spertos
Tu vienmēr dzīvosi pie manas robežas,
Es vienmēr gribēšu pārkāpt to.

Putni spēlējas.

Tie lido tuvu un tālu, blakus un šķirti
Nekad nepieskaroties, nekad nerunājot

Vienmēr turpat, līdzās

Līdz viens pagurst un nolaižas uz augstākā
koka augstākās galotnes

Un, ja man paveiksies, tu nosēdīsies man
blakus !

Dzirdēju viņu spēlējam
Un jutu neiespējami skaidru vēlmi viņu mīlēt
Koki un kalni izrotā viņa dziesmas un gulst viņa matos
Mēs smejamies cieši blakus
Balsīm, pleciem saaugot kopā
Kā rāvējslēdzēja divām pusēm
Nevaru palaist vaļā
Nevaru neiekārot
Es turpinu tverties pie *katra* skatiena
Sacerot ārijas par mūsu noklusēto Solveigismu
Ierakstu sevi katrā viņa dzīves cēlienā
Cerot iesēt mūsu nākotnes ražu
Līdz piepeši pienāk rīts
Un uz tualetes grīdas atvemju
Saskābušās kāres
Vēlos attīrīt sevi visu
Bet pelējums jau ir ieēdies ādā
Pārtopu vientuļā pūķī
Kas slīkst sava zelta jūrā
Kas mani izzvejos?
Kas glābs no sapņu izdedžiem.

/Fizz/

– EIFORIJAS SĪRUPĀ –

It kā jutos

Mani pārņēma miers
Dzirdēju tikai vēja šalkoņu
It kā laiks apstāties
Jutos brīva

Sāku dziedāt maigu melodiju
Tauriņš uz degungala nosēdās
It kā klausīties gribētu
Jutos iemīlēta

Saule sejā mums spīdēja
Siltums pārņēma ķermeni
It kā piebiedrojoties mums
Jutos pacīlāta

Neilgojos pēc neviena
Man ir labi tāpat
It kā saprastu jēgu
Jutos pašpārliecināta

Patīk šai maigumā sēdēt
Negribas atgriezties realitātē
It kā dzīvot klusumā
Jūtos nedaudz noskumusi

/Lūcija Tolpežņikova 10.c /

– EIFORIJAS SĪRUPĀ –

tīrība

izraut acis no pieres
un noskalot vēsā krāna ūdenī.

izlobīt plaušas no ribām
un pakārt uz striķa aiz klētiņas.
tikai tā, lai izvēdinās
lai pēc dūmiem beidz smirdēt

pārgriezt galvas ādu
un noberzt galvaskausu upē
tādu spodru, tīru
bez dubļu švīkām

un tad izcelt no tā smadzenes
un izknibināt no to daudzajām krokām
visus beigtos tārpus, mušas un žīletes
izberzt no tām visu miglu, visas ķeskas
izskalot ārā to ķīseli un muļķības
un pusaudža hormonus
un sausos zāles stiebrus
lai pe aiznes visu prom

es gribu iztīrīt savu ķermeni
attīrīt prātu
noskalot dvēseli
un beigt būt tāds nenormāls idiots

– EIFORIJAS SĪRUPĀ –

dažreiz viņa sāp
mazliet vairāk nekā parasti

iepazīnos, datums, vārds uzvārds
datums, klase, vārds uzvārds
vārds uzvārds, datums, paraksts
vārds uzvārds, jā, esmu šeit

vārds
klausos
tūlīt
vārds
piedodiet
vārds
atkārtot?

vārds
vārds
vārds
piedodiet
mani tā nesauc
piedodiet
tas neesmu es
piedodiet, lūdzu klausieties
piedodiet, man citreiz sāp

man sāp viņa
man sāp viņas vārds
man sāp, ka viņas šeit nav
man sāp, ka viņas nekad nav bijis

– EIFORIJAS SĪRUPĀ –

man sāp, ka viņa neesmu es

man sāp jums atvainoties
man besī jums atvainoties
man besī jums lūgties
un izlūgties, pārlūgties
atlūgties, pielūgties
lūdzu man piedodiet
viņa neesmu es
viņas nav šeit
tādas viņas nemaz nav
un nekad nav bijis
un viņa
neesmu
es

/Kai/

“Pīlādži”

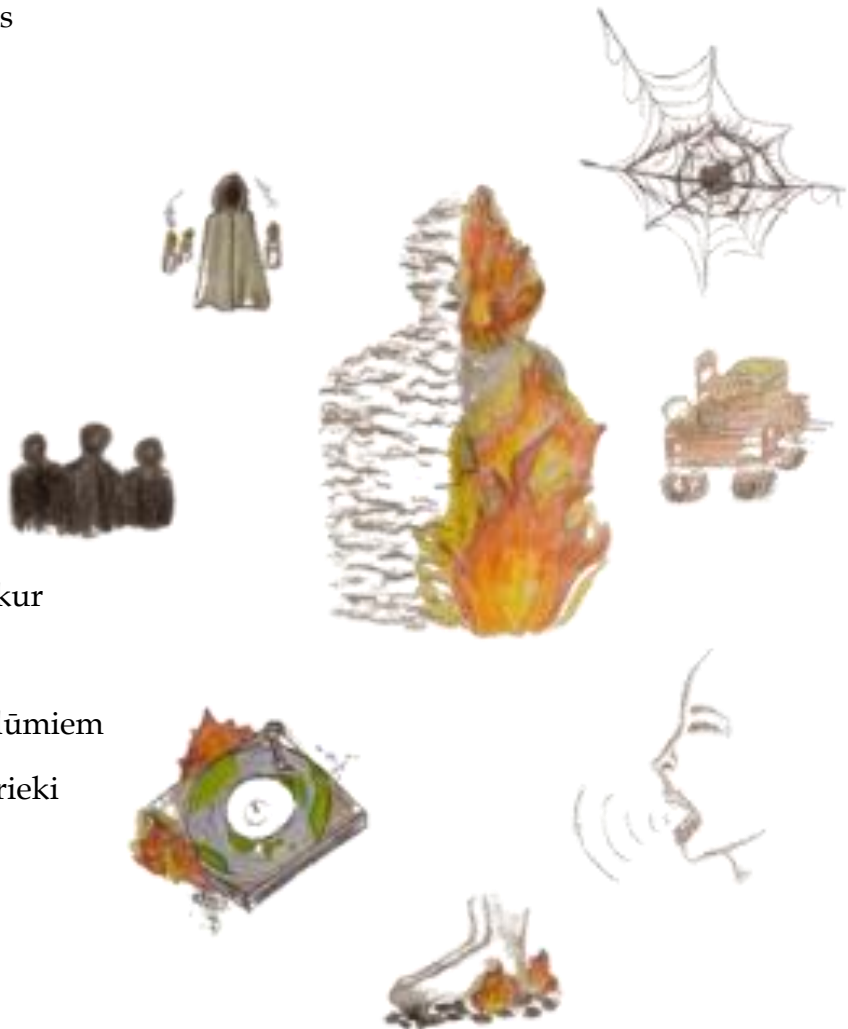
Sēžu mežā, visapkārt tā iemītnieki stresā,
Izceļas man pīlādži, un visi ir kā jauni mīļlāči.
Viens tik nozog manu jaku, jo par to es raudu.
Tas ir kā meitene, kas vēlas, lai viņu spārda, un manu sirdi tas ārda.
Tik bezcerīgs pīlādzis, kā pakārts velna šņorē.
Vai tam kas kaiš? Vai tam dzīvē kas gaišs?
Tam plaušās laikam pretīgs gaiss, sula tam ir auksta!
Sniedzos, gribu gūt es tuvāku skatu, bet uz brīdi aizdomājos,
Kas tam varētu būt silts, bet viņu sabradā pretīgs, dusmīgs, riebīgs vilks!

/Arsenijs Skokovs, 11.e/

– EIFORIJAS SĪRUPĀ –

Nest nastu

Acis iestrēgst putekļu sprostā
Malās mirdz izšķīdušas ēnas
Pasaule griežas kā pārkarsēts disks
Birst pelni
Birst mazi velni
Puse manis dreb
Otra – deg
Laiks vēl neapstājies
Turpina būt
Rokas stumj smagu piekabi
Kurā krāmētas nastas
Vairs neuzdrošinos pieskarties nekur
Visi pazīst mani labāk kā jebkur
Šamanis smaržo pēc sveķiem un dūmiem
Viņa balss ir siltums un maldīgi prieki
Es noticu, iededzu pamatus
Un jūtu, kā liesma uzcep pēdiņas
Domu vairs nespēju aizsargāt
Tā iztek kā ūdens pa plaisām
Acis sadrūp un izdziest
Mēness pārakmeņojas
Pelni skrāpē
Sagriež ādu
Dzīvība izbēg pa mazākajām spraugām
Un paliek tikai kliedziens,
Atbalso lēciens
Padodas pēdējais galējības cēliens

– EIFORIJAS SĪRUPĀ –

Tuvība

Tuvs es gribu būt,
Bet pārāk tālu esmu no tevis
Tāpēc savām domām
Tuvojos gultas iegrožos

Vai tas ir tas, ko es gribu?
Atkal būt vergs
Savām izjūtu ķepām,
Kas ir bezgalīgas

It kā vajadzētu lepoties,
Ka spēju tik kaisls būt,
Bet ienīstu es to
Ka ir tik daudz sāpes

Negribu būt tuvumā tām,
Jo es nezinu, cik daudz vēl izturētu
Tikai zinu to
Ka nespēju bez tā dzīvot

Pirmais kaifs ir tik spēcīgs
Un kuram gan tas nepatiktu
Palikt tuvumā
Tam, ko tu mīli

/Roberts Ābols, 11.c/

Detektīvs Loks un Šlusselis : Día de los Muertos

Kāds klauvēja pie durvīm. Bija Helovīni, tātad varēja būt tikai viens cilvēks, kas uzdrošinātos klauvēt, un tikai viens iemesls - kādēļ. Mūsu mīlais ciemata detektīvs Irato nāca pie manis klauvēties katru reizi, kad nevarēja kaut ko atrisināt. Helovīnu nakts, Irato klauvē. Atbilde bija vienkārša. Šogad policija cenšas Helovīnu slepkavības noķert pašā Helovīnu naktī. Jauki pilsētai, ne man.

Redziet, man bija parādījies ciemiņš. Negaidīts ciemiņš. Ciemiņš, par kuru es nebiju pārliecināts, ka sapratu jebko līdz galam. Ja vērtētu to tikai pēc izskata, es teiktu, ka tas ir pterodaktils, bet, ņemot vērā, ka tie ir sen izmiruši un šī radība reiz man ir gandrīz māju aizdedzinājis, es teiktu, ka jādomā citādāk. Tai bija spārni, un izskatījās, ka tā vienu spārnu ir izgriezusi pilnībā otrādāk.

Helovīnu nakts ir parasti klusākā nakts gadā, jo policisti nekad neko nepamana šinī ciematā. It

īpaši, kopš

Irato ir atbildīgs par viņiem. Šo iemeslu dēļ es biju atlicis šīs radības izpēti šodienai, bet, dzirdot, ka Irato tikai sāk daudzīt stiprāk pa tām durvīm, radības izpēte būs jāatliek vēlākam laikam.

Es izvilku savu cepuri un ieliku radību, kas bija mazāka par manu rādītājpirkstu, tajā iekšā. Uzlikdams cepuri galvā, atcerējos, kāpēc man pie spoguļa bija zīmīte, kurā rakstīts, ka nav vērts mēģināt sakopt manus matus. Radība kūleņojās manos gaišajos matos, raudama tos līdzī.

“Irato,” es teicu, atverot durvis. Viņa bālajā sejā bija redzama liela neapmierinātība, kā vienmēr, kad nāca pēc manis. “Maria ir mirusi. Ļauj minēt, tu pats aiziesi?”

“Protams,” es atbildēju, pagrābdams jaku un iziedams uz ielas. Jaunākie iedzīvotāji skraidīja apkārt, nomaskējušies raganās, pūķos, zombijos. Nevēlējās pat mēģināt izprast viņu vienkāršās izvēles. Cilvēki tādi bija, reti domāja par grūtāk sasniedzamo. Tā bija problēma arī lielākajai daļai no slepkavām. Domājot, ka viņu labākā ideja slēpjas vienkāršībā. Nē, vienkāršība noveda līdz pieķeršanai. Ja to neizdarīja Irato, tad es. Gribētos kādu dienu saskarties ar slepkavību, ko nevaru atrisināt.

Marias mājai bija viens stāvs un mazs dārziņš, kas savienojās ar Sinjora Karlosa māju. Ne precīzi, jo tās pagalmi bija kā maza puķu dobe, kurā bija iemīta taciņa. Maria nebija jaunākais cilvēks apkaimē, ļaujot Sinjoram Karlosam bieži viņu apciemot un parunāties. Mājai bija mazi lodziņi, divās kārtās un biežām rūtīm. Tas šinī reizē nebija šķērslis, lai mājā iekļūtu iekšā. Dzeltenās nokrāsas sienas bija noklātas ar zirnekļu tīkliem, kas nebija skarti. Vecā jumta šindeļi arī visi, lai gan veci un saplaisājuši, atradās savās vietās. Slepkava vai nu tika ielaists iekšā, vai tam nebija nepieciešamības tikt iekšā.

“Lok,” Irato sasveicinājās, kad nonācu pie vecajām koka durvīm. “Ved mani pie ķermeņa!” “Šoreiz nē,” viņš uzplīkšķināja man pa plecu. Es vēlējos reaģēt un pateikt kādu vārdu par viņa darbību, bet Irato nekad nepalaistu garām izdevību man atgādināt, ka es esmu tikai viņa palīgs. To, ka esmu bijis četras reizes cietumā, no kura esmu veiksmīgi katreiz izbēdzis, Irato nebija gana. Viņš vienmēr labprātīgi mani ieliks kamerā. “Tu te esi, lai atrastu pašu ķermeni. Mēs zinām, ka Sinjors Karloss bija pie vainas.”

Es pacēlu vienu uzaci, vērodams viņu. Irato atkal bija kļūdījies. “Atstāj visu māju manā uzraudzībā, un stundas laikā dabūsi savu ķermeni,” es pateicu, ieiedams mājā un aizcirdams durvis aiz sevis. Radība, kas sēdēja manos matos, bija neciešama. Bija grūti nereaģēt jau uz Irato stulbībām, taču matu plēšana ik sekundi arī nepalīdzēja.

Nonākdams mazajā vanasistabā, es norāvu cepuri, iemezdams to izlietnē. Radība brēca kā mazs bērns vai kaķēns, kamēr es vilku to laukā, bet, ja gribēja, lai es būtu saudzīgāks, varbūt nevajadzēja tā ieķepuroties.

“Paliec!” bija viss, ko es teicu, iziedams no tualetes. Es aizslēdzu durvis aiz sevis, lai Irato vai kāds no viņa cilvēkiem, ja atkal izdomātu ignorēt manas prasības, neizdomātu ielīst te iekšā un neredzētu to radību, kas man nes vairāk sāpes nekā palīdzību.

Tagad, ar tukšu galvu un klusā telpā, es varēju sākt. Ķermeņa atrašanās vieta bija pašsaprotama. Šī māja bija viena no oriģinālākajām šinī rajonā. Tai bija slēpts pagrabs ne tikai, lai noslēptos pats nepieciešamības gadījumā, bet arī noslēptu dārglietas un pārtiku. Irato, pavirši pārskatot māju, būs aizmirsis, ka viņam vajadzētu zināt šo faktu.

Māja oda pēc ķiplokiem. Koka grīdas bija tīras, un nekas neizskatījās, ka kaut kas būtu pārvietots vai citādi aizdomīgs. Pat ejot uz virtuvi, varēja pamanīt tikai to, kas būtu bijis normāli ikkatrai sievietei pirms svētkiem, kas tuvojās. Bija izvilktas recepšu grāmatas un fotogrāfijas, kurās redzami dažādi cilvēki. Uz galda atradās nesen uzcepta maize, kurā, lai cik neierasti, bet bija iecepti ķiploki.

Pa virtuves logiem pavērās skats uz pagalmu, kurā varēja redzēt izliktus ķirbjus ar svecēm, krāsainas virtenes un pat galdu ar uzkodām. Es sakārtoju mēteļus un izgāju ārā. Aukstais rudens gaiss radīja jautājumu, kāpēc jāssvin ārā, ja var to darīt siltā istabā? Es sāku rakņāties pa dekorācijām, zem galda un pat ieskatīdamies iekšā izgrebtajos ķirbjos. Godīgi sakot, es neko nemeklēju, bet zināju, ka Sinjors Karloss vienmēr svētkus rīkoja kopā ar Tomsonu. Nemot vērā, ka mājā spīdēja gaisma un notika rosība, Tomsons šeit vēl bija, un viņš vienmēr bija ziņkārīgs.

“Mister Lok?” Helovīna mūzika, kas tik ātri parādījās, tikpat ātri nozuda, Tomsonam aizverot durvis. “Vai es varu jums kā palīdzēt?”

“Jā,” Es nostājos un sakārtoju jaku, izspiezdams smaidu no sevis. Tomsons bija amerikānis, tāpēc nebrīnījās par viņa pārspīlēto zombija kostīmu. Viņš pat savus blondos matus bija nokrāsojis tā dēļ. “Maria man prasīja, lai es atnāku un atrodu viņas ģimenes bildi, ko bija atnesusi parādīt.”

“Es atvainojos, bet Maria nebija šodien vispār atnākusi.”

“Tiešām?” es saraucu uzacis. “Viņa diezgan pārliecināti man stāstīja, ka esot bildi aizmirsusi ārā pēc tam, kad parādīja to Fušas jaunkundzei.”

“Viņa arī šeit nav bijusi. Fušas jaunkundze pateica, ka esot slima, bet Maria vispār neieradās,” Tomsons pastāstīja, paraustot plecus. “Varbūt viņa bija aizgājusi pie pašas Fušas jaunkundzes? Bet maz ticams, jo pēdējā laika Fušas jaunkundze apšaubīja Marias tradīcijas, jo viņa krāsojot savu seju

ar tām pašām krāsām kā mēs pārējie. Izrādās, meksikāņiem ir savas īpašās krāsas, kas pat spīdot tumsā! Vienīgā lieta, ko es jums ar pārliecību varu pateikt, ir, ka šovakar šeit viņa noteikti nav bijusi.”

Es nopūtos, paskatīdamies lejup. “Nu, paldies par palīdzību. Iešu meklēt pie Fušas,” es pateicu un pagriezos, lai ietu atpakaļ, ignorējot Tomsona jautājumus.

Es iegāju atpakaļ mājā. Kādēļ Fušas jaunkundzei būtu jānogalina Marie, es nevarēju līdz galam pateikt, bet es vienmēr saku, ka iemesls nav tik svarīgs, kā iespēja. Vienmēr pasaulē būs cilvēks, kas vēlēties nogalināt tikai tādēļ, lai to izmēģinātu. Jautājums ir, vai viņam tiek dota šāda iespēja.

Es iegāju guļamistabā, kurā bija pacelti grīdas dēļi. Pieejot caurumam klāt, varēja redzēt trepes, kas veda uz pagrabstāvu. Uz pelēkās grīdas atspīdēja neliela gaisma. Irato tiešām bija vēl negudrāks un slinkāks nekā es domāju, bet ko citu var gaidīt no policijas priekšnieka, ko ieliek korumpēts prezidents. Marias līķis gulēja tur uz grīdas. Seja spīdēja tumsā, un pēc ķiploka smaržas varēja viegli noteikt vainīgo. Viņai uz sejas bija baltais fosfors.

Es uzkāpu atpakaļ augšā. Man bija tikai nepieciešams atrast pašu trauku, kurā atradās krāsa, lai es varētu pierādīt, kurš ir vainīgs. Pat Irato nevarētu likt citiem apšaubīt. Un tad es pēkšņi pamanīju ar spīdumiem aplīmētu greznu koka kastīti, kas tika vilkta pa grīdu.

Es ar kāju piespiedu to pie zemes, domādams, ka tas apstādinās tās kustību, bet man to kāds izrāva no kājām. Radība to vilka pa zemi, kustēdamies ar savām divām kājām un vienu spārnu. Es stāvēju tā trīs minūtes, līdz tā nonāca pie vannasistabas durvīm, uzvilka to augšā līdz slēdzenei un tā tur arī palika. Radība bija pati ielīdusi slēdzenē, bet, kā par brīnumu, kaste nelīda līdz.

Es paņēmu kasti, reizē izvilkdams no tās apakšas mazo, pūķveidīgo radību. Nolikdams nešpetni uz pleca, es pārskatīju kasti. Arī tā oda pēc ķiplokiem, un, atverot kasti vaļā, visas krāsas tajā blāvi spīdēja. Tas, kas bija visnozīmīgākais, bija kastes dibenā uzrakstītais vārds.

Es atspiedu vaļā lielās durvis. Atkal ar cepuri galvā un radību matos, bet šoreiz laikam tā gulēja.

“Lok, tev nav atļaujas.” “Vainīgā Marias nāvē ir Fušas jaunkundze,” es pārtraucu Irato. Mūsu ciema tiesnesis nopūtās, uzmezdams man skatienu. “Stāsti,” viņa dobajā balss atbalsojās visā istabā.

“Kā mēs visi labi zinām, Fušas jaunkundze un Maria ir meksikānietes, tāpēc abas svin ‘Día de las Brujas’. Maria, būdama gados un lepna par savu izcelsmi, visas trīs meksikāņu svētku dienas staigā, nokrāsojusi savu seju izrotātā galvaskausā.” Loks izvilka kasti, ko turēja noslēpis mēteli. “Šo kasti es atradu Marias mājā. Pēdējā laikā Fušas jaunkundze apšaubīja Mariu un viņas sejas krāsas izvēli, jo tā neesot īstā, meksikāņu izcelsmes krāsa. Maria noticeja tam un aizņēmās no Fušas jaunkundzes krāsu, ko es šobrīd turu rokās. Krāsu, kurā ir piejaukts baltais fosfors.”

Visi istabā sāka sačukstēties. Irato nobāla, skatīdamies uz Loka rokās turēto kasti. Šī nebija pirmā reize, kad šajā ciematiņā ir notikusi slepkavība, izmantojot balto fosforu. Slepkavas mīļākais ierocis bija tieši baltais fosfors, tas visiem bija labi zināms, pirms Loks iemācījās staigāt. Ļoti daudzi cilvēki mira, līdz bijusi pilsēta kļuva par ciematu, pirms detektīvi atklāja, kas tieši bija šis ierocis. Šī slepkava vēl joprojām nav atklāta, un Loks cer, ka viņam tiks šis gods.

“Bet kā tu zini, ka šī ir tieši Fušas jaunkundzes kaste?” Irato iesaucās. “Tā varbūt bija pašas Marias?”

“Vai Maria rakstītu vārdus “Margarita Fuša” savas kastes apakšā?” Es pacēlu uzaci. Irato, kā vienmēr, sauca mani pēc palīdzības un neticēja manis teiktajam. Es uzliku kasti uz tiesneša galda. “Es atstāšu šo kasti jums. Ko jūs domājat darīt ar šiem pierādījumiem, ir jūsu izvēle.”

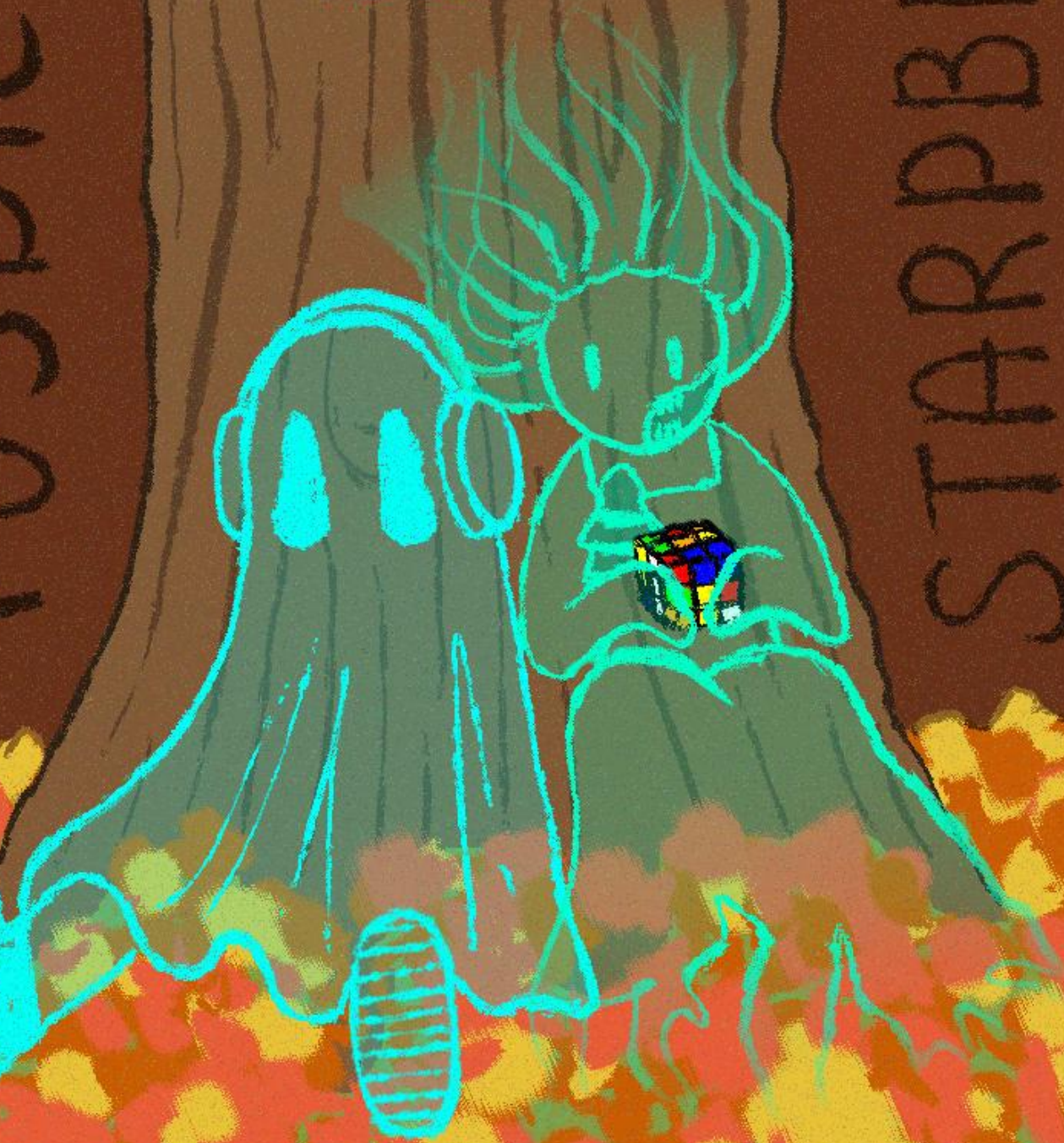
Es izgāju ārā no šīs telpas. Kastes atrašana bija ļoti veiksmīgs gājiens. Es ticu, ka es būtu varējis to izdarīt pats, bez tās radības, kas guļ man matos, palīdzības. Tomēr tas, ka tā to atrada, kamēr es meklēju vainīgo, palīdzēja. Sadarbojoties ar detektīvu Irato, vienmēr ir labāk visu izdarīt pašam pirms viņa, lai nesanāk tā, ka cietumā ieliek nevainīgu cilvēku.

Un ir arī labi apzināties, ka radība, kas atrodas man uz galvas, var izlīst caur atslēgas caurumiem un būt ļoti noderīga. Laikam to vajadzēs nosaukt par Šlusseli.

/Loks/

PUS DIENVU

STARPBRTDIS

SUDOKU

Aizpildi tukšos lauciņus ar skaitļiem 1 - 9 tā, lai tie neatkārtotos vienā līnijā vertikāli un horizontāli, kā arī tā, lai tie neatrastos vienā 3x3 kvadrātā. Veiksmi!

		3				2		
	6		9	8			4	3
4	9			3	1			6
9		7				8	6	
	4			9	8			
		5	4		7	1		9
6					3	9		5
5		8	1				7	2
2		9		5	6		3	8

/ Agnese Babre, 7.d/

SUDOKU

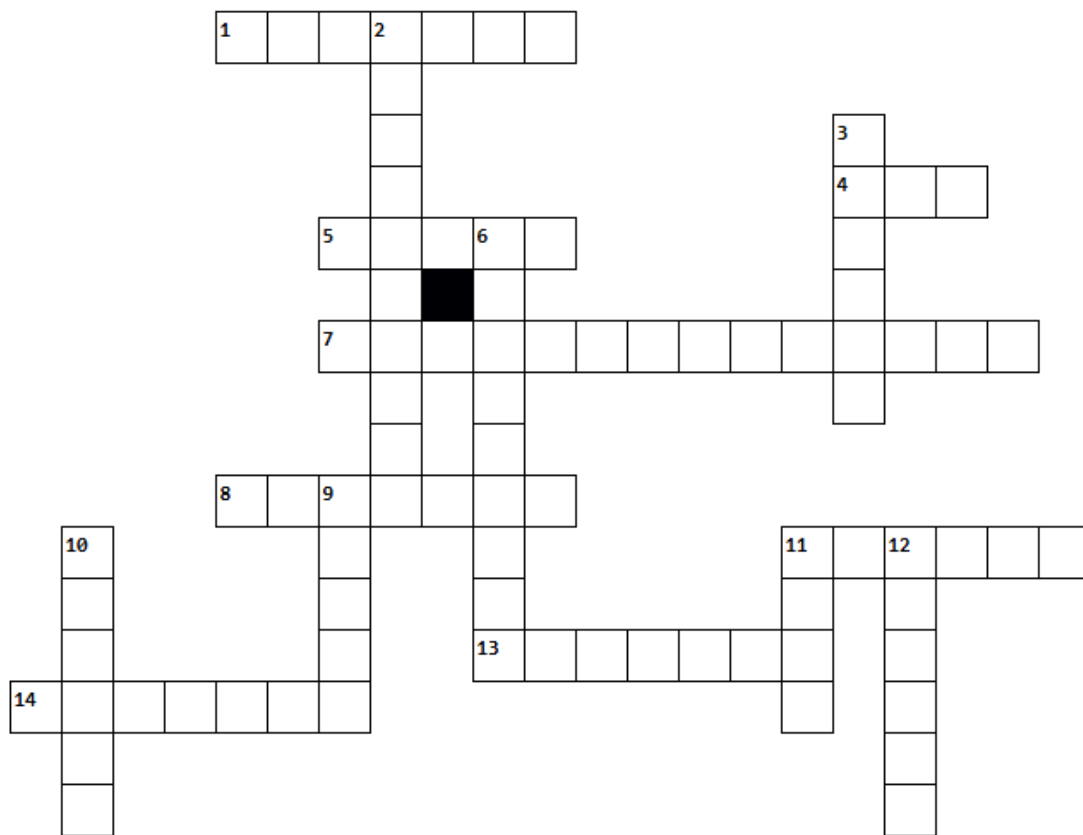
Aizpildi tukšos lauciņus ar skaitļiem 1 - 9 tā, lai tie neatkārtotos vienā līnijā vertikāli un horizontāli, kā arī tā, lai tie neatrastos vienā 3x3 kvadrātā. Veiksmi!

				3	7	8		1
							4	
9			5	8		6	2	
2	9							
7	5		3	9	6		1	
	1			7			5	
5			9	6		1	3	
							8	
	7		8	5		2	6	9

/Renārs Springis 11.b/

- PUSDIENU STARPBRĪDIS -

Vertikāli:

2. Dzīvnieks, kam nevajag redzēt, lai lidotu.
3. Valsts, kur helovīns kļūst arvien populārāks.
6. Helovīnos bērni iet pie kaimiņiem un prasa tās.
9. Dzīvnieks, kas bieži tiek saistīts ar raganām.
10. Burvju sieviete ar slotu.
11. Valsts, kurā svin "Hungry ghost festival"
12. Laiks, kad pasaule pārtop siltos toņos.

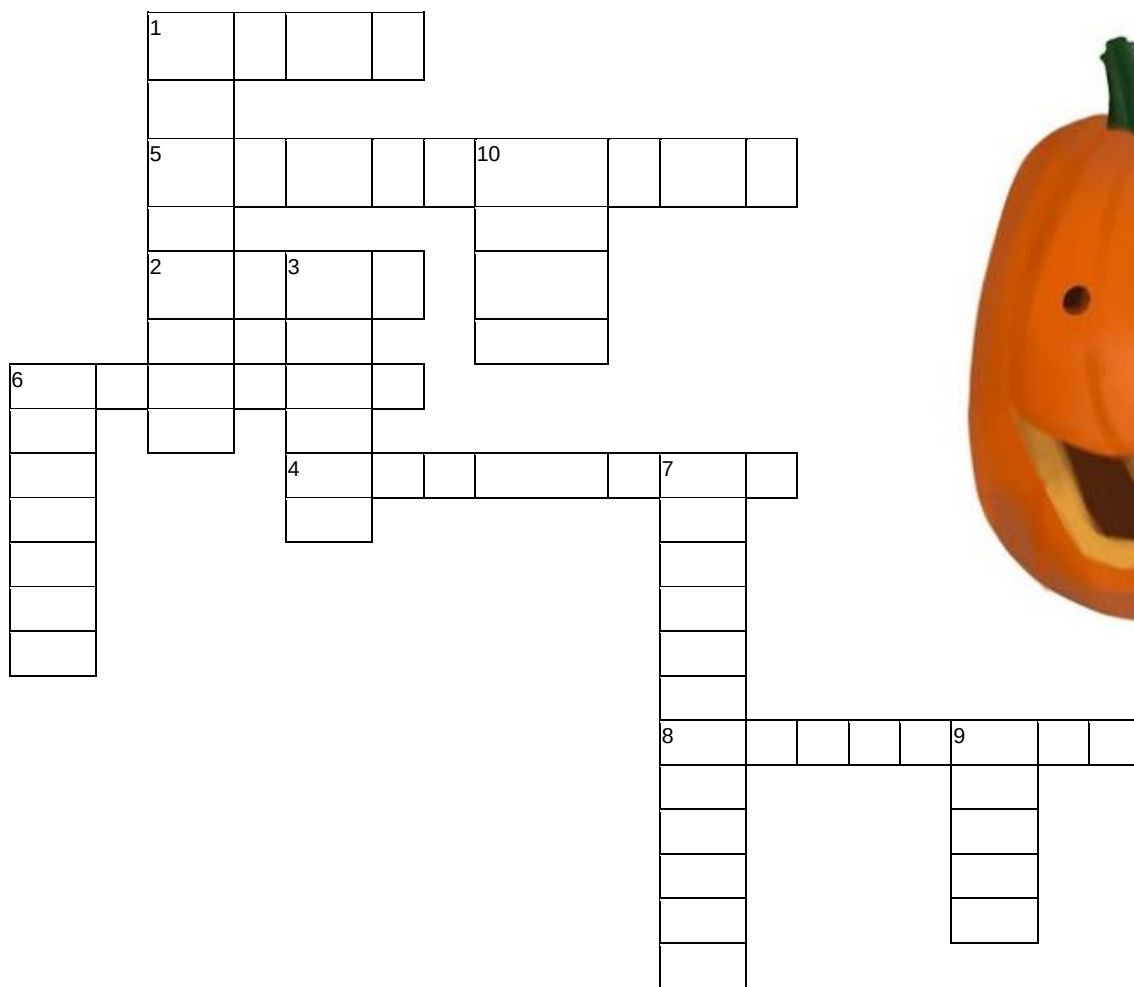
Horizontāli:

1. Visu garu mājvieta.
4. Valsts, kur helovīns tiek plaši svinēts ar saldumu meklēšanu.
5. Visātrākais un visvieglākais helovīnu kostīms.
7. Reģions, kuru parasti saista ar Drakulas mītu.
8. Valsts, kurā svin "Día de los Muertos".
11. Augs, ko varētu saukt par rudens mandarīnu.
13. Sena tradīcija, kas skaitās kā helovīnu izcelsmes pamats.
14. Gadsimtiem veca būtne, kas dzer asinis un slēpjas no saules.

/Jana Kote un Rebeka Rudzīte, 10.c/

– PUSDIENU STARPBRĪDIS –

Vertikāli:

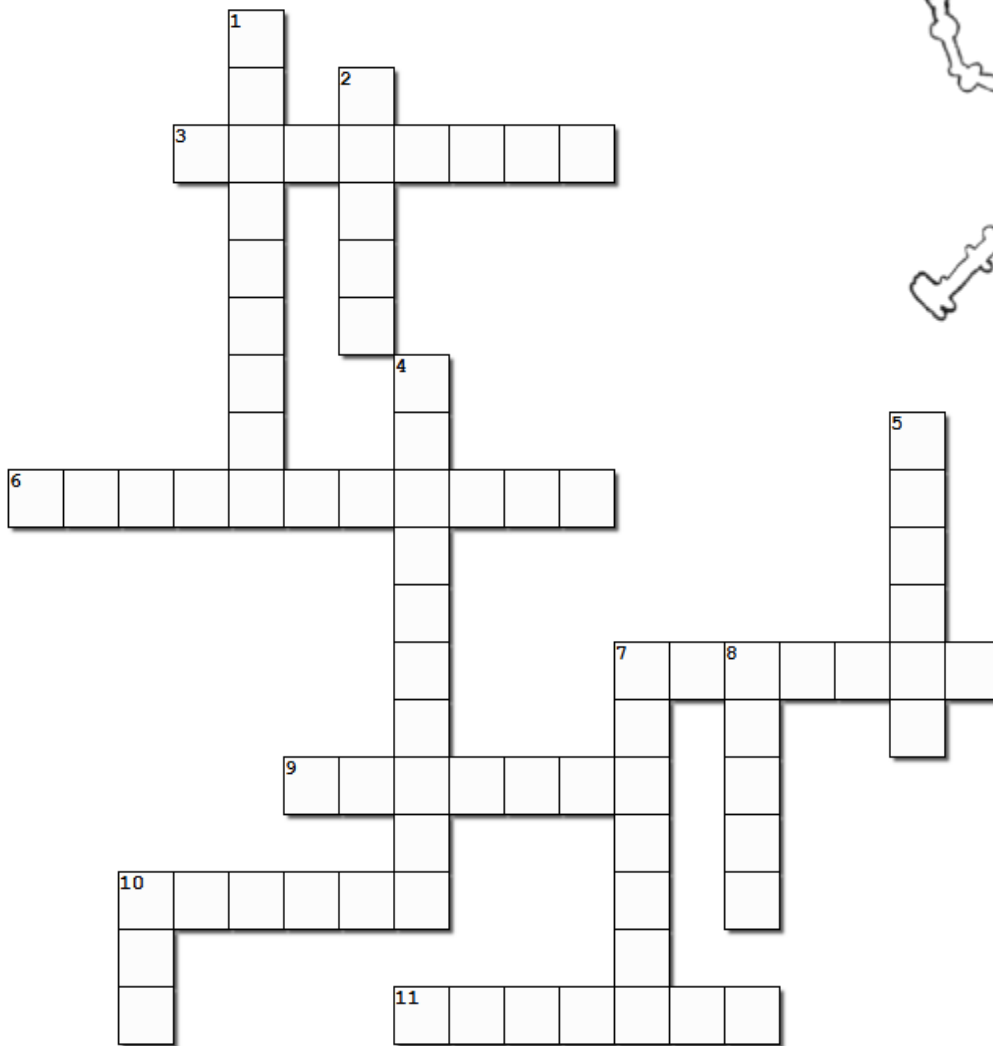
1. Vislielākais kontinents.
3. Politiska organizācija, kas balstīta uz tiesisku varu un vada sabiedrību noteiktā teritorijā.
6. Valstu vai organizācijas vadītājs.
7. Kur atrodas visslavenākais Jēzus Kristus pieminēklis?
9. Liels, spēcīgs un ilgmūžīgs koks ar cietu koksni, dalītām lapām un riekstiem, kas simbolizē spēku un izturību.
10. Organisma stāvoklis, kas rodas ēdiena trūkuma dēļ.

Horizontāli:

1. Mazs dzīvnieciņš, kurš dienā guļ un tam nedrīkst dot pienu.
2. Galvenais dievs grieķu mitoloģijā.
4. Visdziļākais bezdibenis grieķu mitoloģijā, kas atrodas zem Aīda valstības.
5. Sūreņu dzimtas augs ar sarkaniem stumbriem, no kuriem var izcept kūku.
6. Stīgu mūzikas instruments, ar kuru spēlēja Vivaldi "Gadalaiki" - "Vasara".
8. Gaismas dievs grieķu mitoloģijā.

/Daniils Burhoveckis, 7.b/

– PUSDIENU STARPBRĪDIS –

Horizontāli:

- 3. RĀVĢ direktors uzvārds.
- 6. Vienīgais metāls, kas istabas temperatūrā ir šķidr.
- 7. Viesnīca autobraucējiem.
- 9. Beļģijas galvaspilsēta.
- 10. Romāna „Lepnums un aizspriedumi” autores uzvārds.
- 11. Viens no visu laiku labākajiem basketbolistiem.

Vertikāli:

- 1. Noveles „Nāves ēnā” autora uzvārds.
- 2. Ķīmiskais elements ar apzīmējumu „Zn”.
- 4. Ikgadējs dziesmu konkurss, kurā piedalās galvenokārt pārstāvji no Eiropas.
- 5. Monarha galvassega.
- 7. Raimonda Paula iesauka.
- 8. Upe, kuras krastos atrodas Roma.
- 10. Svinīgs slavinājuma dzejolis.

/Kārlis Kopštāls, 11.b/

– PUSDIENU STARPBRĪDIS –

Nonogramma

Nonogramma ir loģiska spēle, kurā jāaizpilda rūtiņas, lai atklātu attēlu. Spēles laukums ir kvadrāts, kas sadalīts mazākos kvadrātos. Katrā rindā un kolonnā ir skaitļi, kas norāda, cik daudz aizpildītu rūtiņu ir jābūt rindā vai kolonnā. Lai atrisinātu mīklu, jāizmanto loģika, lai noteiktu, kuras rūtiņas ir jāaizpilda un kuras jāatstāj tukšas. Kad visas rūtiņas ir pareizi aizpildītas, parādās attēls. Nonogramma ir laba spēle, lai trenētu loģisko domāšanu un pacietību.

						2	2		2						
					3	2	2	2	2	2	3				
		11	8	4	1	2	2	2	2	2	1	4	8	11	12
	15	2	1	1	2	4	3	2	1	2	3	2	1	1	2
15															
15															
5 5															
4 4															
3 2 2 3															
3 2 2 3															
3 3															
3 2 2 3															
2 2 2 2															
2 3 2															
2 1 1															
1 1 1															
1 2 1															
2 3 3 1															
15															

/Sanija Račko 11.b/

Kurš skolotājs esi Tu?

Atbildi uz jautājumiem, saskaiti punktus un uzzini, kurš skolotājs tu esi!

(A - 1; B - 2; C - 3; D - 4; E - 5; F - 6)

1. Kā Tu pavadi savus rudens vakarus?

- a. Labi, interesanti, lasu grāmatas
- b. Eju ārā ar suni staigāt
- c. Sapņoju par M.Golta Liepājas radošo namiņu
- d. Dejoju un gatavoju ēst
- e. Pildu mājas darbus
- f. Guļu

2. Kāds ir Tavs TOP dzēriens rudenim?

- a. Melnā tēja ar upeņu un cidoniju sīrupu
- b. Tēja ar citronu un ingveru
- c. Tēja ar medu
- d. Sausais baltvīns
- e. Melna kafija
- f. Kafija ar pienu

3. Par ko Tu pārgērbtos Helovīnos?

- a. Būšu skatītājs
- b. Būšu es pats
- c. Par raganu
- d. Nepārgērbšos
- e. Nesvinu
- f. Par viduslaiku tēlu

4. Kāda ir Tava mīlākā konfekste?

- a. Gotīna
- b. Bārbele
- c. Vāverīte
- d. Migle
- e. Ferrero Rocher
- f. Milkas šokolāde

5. Kas Tevi rudenī kaitina visvairāk?

- a. Mazās mušīņas
- b. Nogurums
- c. Lietus
- d. Helovīns
- e. Viss
- f. Slapjums

6. Ko Tu dari, kad skolā izslēdz apkuri?

- a. Velku siltu džemperu
- b. Turpinu iesākt
- c. Uzvelku āra jaku
- d. Čīkstu par aukstumu
- e. Velku vairākus slāņus ar drēbēm
- f. Velku ļoti siltas drēbes

7. Kur, Tavuprāt, skolā spokojas spoks?

- a. Skolā nespokojas
- b. 3. korpusa pagrabā
- c. 119. kabinetā
- d. Kas tas tāds?
- e. 1. korpusa pagrabā
- f. Dienesta viesnīcas korpusā

7-11 punkti
Aigars Mihno

12-17 punkti
Eduards Karpačevs

30-35 punkti
Līga Gaiķe

18-23 punkti
Linda Ozoliņa

24-29 punkti
Rihards Pelnēns

36-40 punkti
Agija Dace Bidiņa

– PUSDIENU STARPBRĪDIS – SPOTIFY PLAYLISTE

Noskenē kodu un klausies *playlisti* ar dziesmām, kas paredzētas tieši tiem rudens vakariem, kad diena ir bijusi neparasti saulaina un silta:

